

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

MIROSLAV JURJAVČIČ

Ljubljana 2009

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Smer študija: Športno treniranje
Izbirni predmet: Teorija in metodika Košarke

**ANALIZA KRŠITEV PROPOZICIJ TEKMOVANJA NA
KOŠARKARSKIH TEKMAH NAJBOLJŠIH EKIP
STAREJŠIH DEČKOV**

DIPLOMSKO DELO

MENTOR:

izr. prof. dr. Brane Dežman

RECEZENT:

izr. prof. dr. Frane Erčulj

KONZULTANT:

asist. dr. Goran Vučković

AVTOR:

MIROSLAV JURJAVČIČ

Ljubljana 2009

ZAHVALA

Za nasvete, strokovno pomoč in podporo pri nastajanju tega diplomskega dela se iskreno zahvaljujem mentorju izr. prof. dr. Branetu Dežmanu.

Posebno pa se zahvaljujem mojim najbližjim za vso podporo in pomoč, ki so mi jo nudili tekom študija in pri nastajanju tega diplomskega dela.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Ključne besede: košarka, starejši dečki, taktika, igralna učinkovitost, kršitve.

ANALIZA KRŠITEV PROPOZICIJ TEKMOVANJA NA KOŠARKARSKIH TEKMAH NAJBOLJŠIH EKIP STAREJŠIH DEČKOV

Miroslav Jurjavčič

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2009

Smer športno treniranje pri izbirnem predmetu teorija in metodika košarke

Število strani: 60; število preglednic: 17; število grafov: 26; število virov: 10; število prilog: 0.

IZVLEČEK

V diplomskem delu sem analiziral načine igranja najkakovostnejših ekip starejših dečkov v napadu in obrambi. Analiziral sem tekmi prvega tekmovalnega dne zaključnega turnirja najboljših štirih ekip starejših dečkov v sezoni 2008/2009 med ekipama Janč in Krke ter med ekipama Geoplin Slovana in Union Olimpije. Podrobno sem se posvetil taktiki in strukturi igre v obrambi, dinamičnosti postavljenih napadov, igralni učinkovitosti v obrambi in napadu, uspešnosti posameznih tipov napadov in obramb ter kršitvam določila, ki v propozicijah tekmovanja prepoveduje igranje conskih in sestavljenih obramb. Podatke sem zbral s pomočjo videoposnetkov. Uporabil sem tudi uradne statistične podatke omenjenih tekem. Absolutne in relativne vrednosti izbranih spremenljivk obeh dvojic ekip sem prikazal v več tabelah in grafikonih.

Ugotovljeno je bilo, da so na zmagovalni končni izid tekem v fazi napada pomembno vplivali: izkoristki prostih metov in metov iz igre ter vnosi žoge izza čelne in bočne črte. V fazi obrambe pa je na izid najbolj vplival postavljen tip obrambe. Predvsem je zanima ugotovitev, da sta obe poraženi moštvi v primerjavi z zmagovalnima moštvoma večkrat kršili tekmovalne propozicije.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Keywords: basketball, older boys – U14, tactics, game efficiency, violations.

TITLE OF DISSERTATION:

AN ANALYSIS OF THE VIOLATIONS APPEARING IN BASKETBALL MATCHES BETWEEN THE LEADING UNDER 14 BOYS TEAMS

Miroslav Jurjavčič

University of Ljubljana, Faculty of Sport, 2009

Sport training, Basketball

number of pages: 60; number of tables: 17; number of graphs: 26; number of sources: 10;

EXTRACT:

In this diploma thesis I analyzed the offence and defense tactics of the most qualified under 14 boys teams of Slovenia. The analyzed matches included the matches played between the best under 14 boys teams in the 2008/2009 season, specifically the matches between Janče and Krka, thus Geoplin Slovan and Union Olimpija on the first day of competition.

Particular attention was paid to the tactic and structure of the offence, the dynamics of the set offence, the efficiency of the defense and offence during the game, analyzing the success of each individual type of defense and offence and the number of violations of rules that prohibit the use of zone defense and various traps, thus combined defense. The data was gathered via the use of video footage, complemented with official statistical data derived from the aforementioned matches. The absolute and relative values of the variables derived from both of the analyzed matches, are graphically displayed in tables and charts.

From the analysis, it may be deduced that the following factors crucially impacted the result of the matches: utilization of free throws and field goals, thus the ball play from the baseline and sideline. In the phase of defense, the set defense was pivotally important to the outcome of the match. Interestingly enough, it may be concluded from the performed analysis, that both defeated teams, made notably more of the above specified violations of regulations, in comparison with the winning teams.

KAZALO

1.0	UVOD	7
2.0	PREDMET, PROBLEM IN NAMEN DELA	9
2.1	Temeljne značilnosti košarke in struktura košarkarske igre	9
2.1.1	Taktika v napadu	11
2.1.1.1	<i>Posamična taktika v napadu</i>	11
2.1.1.2	<i>Skupinska taktika v napadu</i>	12
2.1.1.3	<i>Skupna oziroma moštvena taktika v napadu</i>	15
2.1.2	Taktika v obrambi	16
2.1.2.1	<i>Posamična taktika v obrambi</i>	17
2.1.2.2	<i>Skupinska taktika v obrambi</i>	18
2.1.2.3	<i>Skupna oziroma moštvena taktika v obrambi</i>	19
2.1.3	Igralna učinkovitost igralca in moštva	23
3.0	CILJI	24
4.0	METODE DELA	25
4.1	Vzorec ekip, tekem in četrtin	25
4.2	Vzorec spremenljivk	25
4.3	Način zbiranja podatkov	27
4.4	Metode obdelave podatkov	27
5.0	REZULTATI IN RAZLAGA	28
5.1	Razlike v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti v napadu in obrambi	28
5.1.1	Razlike v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti ekip v napadu na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo	28
5.1.2	Razlike v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti ekip v napadu na tekmi med Jančami in Krko	32
5.2	Tipi napadov, njihovo število in uspešnost napada ter posebnih situacij v napadu... 36	
5.2.1	Tipi napadov, njihovo število in uspešnost napada ter posebnih situacij v napadu na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo	36
5.2.2	Tipi napadov, njihovo število in uspešnost napada ter posebnih situacij v napadu na tekmi med Jančami in Krko	40
5.3	Tipi in vrste obramb, njihovo število in uspešnost obrambe	44
5.3.1	Tipi obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.....	44
5.3.2	Tipi obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Jančami in Krko	47
5.3.3	Vrste obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.....	50
5.3.4	Vrste obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Jančami in Krko	52
5.3.5	Analiza dinamičnosti postavljenih napadov	55
5.3.6	Analiza prevzemanj, podvajanj in conskega postavljanja v obrambi	56
6.0	SKLEP	58
7.0	LITERATURA	60

1.0 UVOD

Etnološka raziskovanja so pokazala, da so igro podobno košarki poznali že pred 3400 leti. Raziskovalci domnevajo, da so starodavni igralci, Azteki in Maji, to igro igrali tako, da so potiskali gumijasti predmet skozi obroč, pritrjen na stebru (prirejeno po: Pavlovič, 2000, str. 13).

Najbolj podobna igra današnji košarki je bila igra Korbball. Začeli so jo igrati v Nemčiji okoli leta 1850 v gimnastičnih dvoranaх. Igrišče za Korbball je bilo razdeljeno na dva dela, na vsaki strani pa je bil postavljen steber s košem. Moštvo je sestavljalo sedem igralcev, trije napadalci, eden vezni igralec in dva branilca ter igralec, ki brani koš. Igra se je začela na sredini igrišča in je trajala dvakrat po 15 minut z 10 minutnim vmesnim premorom. Med obema vojnoma se je Korbball razširil iz gimnastičnih dvoran tudi v šole in športna društva Nemčije, Avstrije, Švice in Nizozemske. Pri nas se je začel igrati v začetku 20. stoletja v šolah, ki so bile pod vplivom avstro - ogrskega sistema (prirejeno po: Pavlovič, 2000, str. 14 – 15).

Začetki košarke, predhodnice sodobne igre, segajo v leto 1891. Oče le-te je James Naismith, učitelj športne vzgoje na kolidžu Young Men's Christian Association, Training School v Springfieldu. Organiziral jo je kot dopolnilni šport v zimskem obdobju. V gimnastični dvorani so na balkon pritrjili dve košari za breskve, katerim so kasneje odstranili dno. Prvotno jajčasto žogo za rugby je pozneje nadomestila manjša okrogla žoga. Število igralcev pa so zmanjšali na pet. Leta 1892 je profesor James Naismith napisal tudi prva pravila v 13 točkah, ki so izšla v šolskem časopisu. Dve leti pozneje pa so izšla tudi uradna pravila, tega vedno bolj priljubljenega športa. Tako so bili postavljeni temelji nove igre, ki se je s tem začela hitro širiti po Združenih državah Amerike, Japonski, Kitajski, Filipinih, Južni Ameriki in Evropi. V Evropi se je košarka pojavila že leta 1892 in sicer v podružnici Young Men's Christian Association Springfield Collegea v Ženevi, ki je postala središče igranja te igre v tem delu sveta (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 15; Pavlovič, 2000, str. 15 – 17).

Na naših tleh naj bi košarko začeli igrati že leta 1920, pod okriljem takratnega učitelja telovadbe in člana Sokola Maribor – Studenci Cirila Hočevarja. Začetno navdušenje nad to moštveno igro¹ je pri nas trajalo vse do leta 1925, ko je s Češke k nam prišla odbojka. Le - ta je s svojim prihodom potisnila košarko v pozabo kar do poznih tridesetih let, ko se je nad njenim igranjem sprožil vnovičen val množičnega

¹ Moštvene športne igre so večstrukturalne športne dejavnosti sestavljenega tipa. Zanje so značilne ciklične in neciklične strukture gibanja in borba med igralci dveh moštev z nasprotnimi si interesi. Moštvo v napadu želi doseči zadetek, moštvo v obrambi pa le - tega preprečiti in prevzeti vlogo napadalca. Moštvena igra je odprt, zapleten in dinamičen sistem usmerjen v zmago nad nasprotnikom v okviru dogovorjenih pravil, sestavljen iz igralcev v igri, enega ali dveh trenerjev in menjav (Dežman, 2005, str. 14 - 15).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

navdušenja. Zaradi pravkar navedenega tako mnogi označujejo leto 1939 kot začetno leto igranja košarke na slovenskih tleh (prirejeno po: Pavlovič, 2000, str. 15).

Začetniki razvoja slovenske košarke so bili profesorji telesne vzgoje Klojčnik, Ledinek, Marinič, Kokot in Prinčič. Začetek njihovega zanimanja za košarko sega v štirideseta leta, v čas njihovega študija na Višji šoli telesne vzgoje v Beogradu (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 15; Pavlovič, 2000, str. 27).

Uradni začetek igranja slovenske košarke pa označuje šele leto 1945, ko so bile odigrane prve javne košarkarske tekme. Prvo javno tekmo sta odigrali dve gimnazijski moštvi (I. gimnazija Vegova in IV. gimnazija Bežigrad). Tega istega leta sta bila ustanovljena tudi Košarkarska zveza Slovenije in Zbor košarkarskih sodnikov Slovenije, leto pozneje pa še Zbor košarkarskih trenerjev Slovenije. Dve leti po ustanovitvi Zbora košarkarskih trenerjev Slovenije je sledilo triletno najuspešnejše obdobje slovenske košarke na tleh nekdanje Jugoslavije. Takratni Košarkarski klub Olimpija je namreč kar šestkrat zapored dosegel naslov državnega prvaka. Svoj nadaljnji razmah in pot v svet pa je slovenska košarka doživela po osamosvojitvi leta 1992, ko je bila uradno sprejeta v mednarodno košarkarsko zvezo FIBA² (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 15; Pavlovič, 2000, str. 35, 199).

Z razvojem košarke so se spreminjala tudi pravila igranja. S spreminjanjem pravil se je spreminjal tudi način igranja igralcev ter taktika igranja v obrambi in napadu. Vse navedene spremembe se kažejo tudi v rezultatih in statističnih podatkih ekip ali posameznih igralcev na tekmovanjih. Še posebej pomembna so pravila igranja košarke v mlajših starostnih kategorijah, saj omogočajo celosten bio – psiho – socialni razvoj igralcev. Zato je Združenje košarkarskih trenerjev Slovenije leta 2008 s spremembo pravil poizkušalo vplivati na način igranja in razvijanja odnosa do košarke v mlajših starostnih kategorijah. Ker v praksi prihaja do kršitev teh pravil in s tem do razvijanja neustreznih načinov igranja za razvoj nadarjenih igralcev v mlajših starostnih kategorijah, sem se odločil, da v tem diplomskem delu analiziram, kako so igrale ekipe starejših dečkov v finalu državnega prvenstva za starejše dečke v sezoni 2008/2009 v napadu in obrambi in koliko je bilo kršitev določila v propozicijah tekmovanja, ki prepoveduje igranje conskih in sestavljenih obramb.

² FIBA - Fédération Internationale de Basketball Amateur.

2.0 PREDMET, PROBLEM IN NAMEN DELA

Igranje in treniranje košarke pomembno vpliva na celosten razvoj osebnosti udeležencev, še posebej mladih igralcev in igralk. Igranje prehodnih in postavljenih obramb, brez pretiranih primesi conskih obramb, v deških starostnih kategorijah poudarjeno razvija posamično odgovornost v obrambi in nesebično pomoč do soigralcev, ustrezne motorične in psihične lastnosti ter utrdi temeljno košarkarsko znanje v obrambi in napadu. Zagotovo je tovrsten način igranja košarke najprimernejši za razvoj nadarjenih igralcev.

Pretirano vpletanje conskih obramb v deških starostnih kategorijah namreč v igralcih razvija posamično neodgovorno igro v obrambi (kritje napadalcev v visoki preži, neodgovorno spuščanje napadalcev pod koš), zato morajo drugi igralci veliko prevzemati ali pasivno podvajati igralca z žogo, hkrati pa napadalcem ne daje dovolj možnosti, da izkažejo svoje znanje.

Na podlagi strokovnih izhodišč je Združenje košarkarskih trenerjev Slovenije tako leta 2008 sklenilo, da v vseh starostnih kategorijah dečkov in deklic ni dovoljeno igrati conskih ter s cono kombiniranih obramb z izrecno prepovedjo igranja vseh oblik postavljenih conskih obramb, conske presing obrambe in osebne presing obrambe z aktivnim podvajanjem v obrambni in napadalni polovici. Te vrste obramb so zanje prezahtevne, hkrati pa slabo vplivajo na njihov igralni razvoj. To določilo je navedeno tako v etičnem kodeksu za trenerje, ki trenirajo dečke in deklice kot tudi v tekmovalnih propozicijah za starostne kategorije U14, U12 in U10. V skladu s točko 3.1.e 33. člena tekmovalnih propozicij je tudi določeno, da mora uradni predstavnik ekipe po vsaki tekmi izpolniti Poročilo o tekmi ter v njem navesti morebitne kršitve določil prepovedi igranja conske obrambe.

Namen mojega diplomskega dela je torej preučiti, kako so igrale ekipe starejših dečkov v finalu državnega prvenstva za starejše dečke v sezoni 2008/2009 v napadu in obrambi in koliko je bilo kršitev določila v propozicijah tekmovanja, ki prepoveduje igranje conskih in sestavljenih obramb.

2.1 Temeljne značilnosti košarke in struktura košarkarske igre

Košarka je tehnično in taktično zahtevna in raznovrstna moštvena športna igra, ekipo sestavlja dvanajst igralcev, od katerih jih pet igra, ostali so namestniki. Igralci lahko žogo vodijo, kotalijo, podajajo, odbijajo in odzgoraj mečejo na koš, v okrogel in razmeroma majhen cilj, pritrjen v vodoravnem položaju 305 cm nad tlemi. Zmagovalec je tisti, ki doseže večje število košev, neodločenega izida ni. Zahteva ustrezno višino, hitrost, hitro moč, koordinacijo, vzdržljivost, preciznost, situacijsko

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

mišljenje, orientacijo v prostoru ter hitrost izbirnega odzivanja igralcev. Je igra, primerna za oba spola (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 16).

Košarka sodi med večstrukturne sestavljene športe. Sestavljena je iz večjega števila tehničnih elementov brez in z žogo³, ki se lahko med seboj povezujejo v zelo različnih taktičnih elementih⁴. Igro tvorita dva polčasa, pri čemer je vsak razdeljen na dva dela oziroma četrtini. Polčasa sestavljajo igralne enote, vsaka pa vsebuje fazo napada in fazo obrambe. Obe fazi se delita na podfazi le - te pa nadalje na posamezne tipe napada oziroma obrambe (prirejeno po: Dežman in Erčulj, 2005, str. 13).

Struktura košarkarske igre je natančneje prikazana v nadaljevanju navedeni tabeli.

Tabela 1: Shema strukture košarkarske igre (Dežman in Erčulj, 2005, str. 13)

DELI IGRE																			
1. polčas					2. polčas					podaljški									
1. četrtina		2. četrtina			3. četrtina		4. četrtina												
IGRALNE ENOTE																			
n	o	n	o	n	o	n	o	n	o	n	o	n	o	n	o	n	o	n	o
FAZA NAPADA – n										FAZA OBRAMBE - o									
podfaza prenosa žoge					podfaza priprave in zaključka napada					podfaza obrambe proti prenosu žoge					podfaza oviranja priprave in zaključka napada				
hitri napadi					hitri napadi					proti hitrim napadom					proti hitrim napadom				
<i>protinapadi</i>					<i>protinapadi</i>					<i>proti protinapadom</i>					<i>proti protinapadom</i>				
<i>zgodnji napad</i>					<i>zgodnji napad</i>					<i>proti zgodnjim napadom</i>					<i>proti zgodnjim napadom</i>				
proti prehodnim obrambam										prehodne obrambe									
<i>proti osebni presing obrambi</i>										<i>osebne presing obrambe</i>									
<i>proti conski presing obrambi</i>										<i>conske presing obrambe</i>									
<i>proti sestavljeni presing obrambi</i>										<i>sestavljene presing obrambe</i>									
prehodi v postavljene napade					postavljeni napadi					vračanje v postavljene obrambe					postavljene obrambe				
					<i>proti osebnim obrambam</i>										<i>osebne obrambe</i>				
					<i>proti conskim obrambam</i>										<i>conske obrambe</i>				
					<i>proti sestavljenim obrambam</i>										<i>sestavljene obrambe</i>				
aciklični in ciklični elementi gibanja ⁵										aciklični in ciklični elementi gibanja									

³ Tehnični elementi so temeljna gibanja igralca brez žoge (na primer: preža, hoja, tek, gibanje s prisunskimi koraki itd.) in z žogo (na primer: vodenje, lovljenje, podaje, meti itd.) v napadu in obrambi (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 30).

⁴ S taktičnimi elementi poskušajo napadalci ustvariti ugoden položaj za uspešno nadaljevanje akcije v napadu, igralci v obrambi pa poskušajo otežiti oziroma onemogočiti delovanje igralcev v napadu. Izvaja jih lahko eden, dva, trije ali več igralcev. Sestavljajo jih tehnični elementi, ki si morajo slediti v ustreznem zaporedju. Poznamo temeljne in sestavljene taktične elemente. Med temeljne sodijo preigravanja, odkrivanja in vtekanja ter obramba proti njim. Navedena tehnično – taktična gibanja so sestavni del sestavljenih taktičnih elementov, kamor sodijo križanja z žogo, križanja brez žoge, blokade na strani žoge in blokade brez žoge ter obramba proti njim (Dežman, 2005, str. 23).

⁵ Ciklična gibanja so temeljni elementi gibanja (hoja, tek in gibanje s prisunskimi koraki z žogo ali brez nje). Pred, med in po cikličnih gibanjih se pojavljajo aciklična, ki so enkratna, kratkotrajna z različno gibalno strukturo (gibanja brez žoge - zaustavljanja, spremembe smeri, skoki in obrati ter z žogo - lovljenja, podaje, meti in varanja z žogo) (prirejeno po: Dežman in Erčulj, 2005, str. 13 – 14).

2.1.1 Taktika⁶ v napadu

Faza napada je del igralne enote. Sestavljena je iz podfaze prenosa žoge ter podfaze priprave in zaključka napada. Traja od trenutka, ko moštvo osvoji žogo, do trenutka, ko jo izgubi, vrže na koš ali izvede zadnji prosti met. Prva podfaza napada se začne s podajo izza mejne črte, s sodniškim metom ali z uspešno obrambno akcijo v obrambni polovici in se konča po prehodu žoge preko sredine igrišča ali z napako v obrambni polovici igrišča. Priprava se začne po prenosu žoge preko sredine igrišča, s podajo izza mejne črte, s sodniškim metom ali pa z uspešno obrambno akcijo v napadalni polovici igrišča. Konča se z napako ali pred sklepno akcijo. Zaključek napada je sestavljen zgolj iz ene same napadalne akcije, ki zajema met na koš ali proste mete. Sestave podfaz napada so lahko različne. Ločimo napade z vsemi podfazami, napade brez podfaze prenosa žoge, napade brez priprave in napade brez zaključka. Napade brez prenosa žoge, napade brez priprave in napade brez zaključka imenujemo nedoločljivi napadi, ki navadno trajajo zelo kratek čas. Napade brez prenosa žoge uvrščamo med ponovljene postavljene napade, ki jih igralci v napadu odigrajo po zgrešenem metu na koš, ko ponovno pridejo do žoge (prirejeno po: Dežman, 2005, str. 18 – 20).

Taktiko v napadu delimo na posamično, skupinsko in skupno oziroma moštveno.

2.1.1.1 Posamična taktika v napadu

Posamično taktiko v napadu sestavljajo v nadaljevanju navedeni taktični elementi (Dežman, 2005, str. 21; Filipovski, 2001, str. 16):

- Preigravanje:
 - z obrazom ali s hrbtom proti košu,
 - z mesta ali iz vodenja.
- Skok v napadu.

V diplomskem delu je v okviru posamične taktike v napadu analizirano: preigravanje z različnimi zaključki (prodor in polprodor) in skok v napadu.

⁶ Taktika v širšem smislu predstavlja sklop taktičnih elementov, kombinacij, sistemov in oblik vodenja igre. V ožjem smislu pa smotrno izbiranje in uporabljanje posamičnih, skupinskih in skupnih oziroma moštvenih tehnično – taktičnih sredstev in oblik v igri s tekmečem. Delimo jo na taktiko v napadu in taktiko v obrambi, obe pa na posamično, skupinsko in skupno oziroma moštveno. Posamična taktika zajema taktične elemente, ki jih v igri izvaja posamični igralec brez neposredne pomoči soigralcev. Skupinska taktika zajema taktične elemente, v katerih sodelujeta dva ali trije igralci, medtem ko skupna oziroma moštvena zajema sodelovanje vseh igralcev v igri (Dežman, 2005, str. 20 – 21).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Preigravanje - s spremembami smeri in ritma med vodenjem poizkuša igralec v napadu igralca v obrambi spraviti iz ravnotežja ter ustvariti dober položaj za met s srednje razdalje po sonožnem zaustavljanju (polprodor) ali za prodor pod koš. Po njem lahko vrže na koš iz dvokoraka ali po sonožnem odriu (Dežman, 2000, str. 92).

Vsak polprodor se po preigravanju in zaustavljanju nadaljuje z eno izmed naslednjih akcij: met na koš, podaja navzven, podaja pod koš ali brez zaključka zaradi izgubljene žoge (napaka ali prekršek). Podobno se tudi prodor po preigravanju in gibanju v trapez pod koš zaključi z metom na koš, podajo ali pa se konča brez zaključka zaradi izgubljene žoge (napaka ali prekršek).

Skok v napadu – z varanjem s telesom in primernim gibom z rokami ter gibanjem v trapez si poizkuša napadalec ustvariti ugoden položaj za skok v napadu, nakar v ustreznem trenutku skoči za odbito žogo in ponovno osvoji posest žoge.

2.1.1.2 Skupinska taktika v napadu

Skupinsko taktiko v napadu sestavljajo v nadaljevanju navedeni taktični elementi (Dežman, 2000, str. 95 – 100; Dežman, 2005, str. 21; Filipovski, 2001, str. 16):

- Odkrivanje:
 - od koša h košu in obratno,
 - od žoge k žogi in obratno,
 - z ali brez dotika,
 - z navajanjem na blokado ali od nje.
- Vtekanje pred ali za obrambnim igralcem.
- Križanje:
 - z žogo:
 - z napeljevanjem,
 - z vročitvijo,
 - brez žoge.
- Blokade:
 - Igralcu z žogo.
 - igralcu brez žoge: enojne, dvojne, trojne, zaporedne.
- Igra v trikotniku.
- Igra s številčno premočjo:
 - napad 2:1,
 - napad 3:1 in
 - napad 3:2.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

V diplomskem delu sem v okviru skupinske taktike v napadu analiziral: odkrivanja, vtekanja, križanja z in brez žoge, blokade z in brez žoge ter igro s številčno premočjo.

Odkrivanje – s spremembami smeri in hitrosti poizkuša igralec v napadu priti v ugoden položaj za sprejem žoge zunaj trapeza ali ob njem. Po odkrivanju se obrne proti košu in vrže nanj ali pa preide v vodenje (Dežman, 2000, str. 93).

Vtekanje – s spremembami smeri in hitrosti poizkuša igralec v napadu priti v ugoden položaj za sprejem žoge v trapezu (Dežman, 2000, str. 93).

Križanje z napeljevanjem je možno izvesti na dva načina:

1. Igralec, ki vodi žogo, se giblje tesno mimo soigralca brez žoge, ki se giblje po notranji strani med košem in njim proti njemu.
2. Igralec brez žoge stoji na mestu in čaka soigralca z žogo, ki napelje svojega obrambnega igralca nanj. Po križanju igralec v napadu prodre pod koš, se zaustavi in vrže na koš ali poda žogo soigralcu, ki se je po križanju odkril ali vtekel pod koš (Dežman, 2000, str. 94).

Križanje z vročitvijo je prav tako kot tudi križanje z napeljevanjem možno izvesti na dva načina:

1. Igralec vodi žogo po notranji strani proti soigralcu brez žoge, ki pa se giblje po zunanji strani proti njemu.
2. Igralec z žogo stoji na mestu in čaka soigralca brez žoge, ki napeljuje svojega obrambnega igralca nanj. Nadaljevanje je podobno kot pri predhodno opisanem križanju (Dežman, 2000, str. 94).

Križanja brez žoge je moč izvesti tako, da se oba igralca brez žoge gibljeta drug proti drugemu ali pa, da eden stoji na mestu, drugi pa napelje svojega obrambnega igralca nanj. Po križanju se eden od igralcev odkrije, drugi pa vteče pod koš (Dežman, 2000, str. 96 – 97).

Proti boljšim obrambam so od križanj učinkovitejše blokade, vendar pa so le – te bolj zahtevne, saj zahtevajo večjo uskladitev gibanj med obema igralcema.

Pri blokadah igralcu z žogo lahko igralec z žogo po blokadi preide v met, prodre proti košu ali pa žogo poda soigralcu, ki se je iz blokade odcepil pod koš ali pa odkril (Dežman, 2000, str. 95).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Blokade igralcu brez žoge so lahko enojne, dvojne, trojne, zaporedne v prečni, vzdolžni ali poševni smeri. Izvedejo se lahko tako, da igralec brez žoge steče proti soigralcu brez žoge in postavi blokado pravokotno na smer gibanja njegovega obrambnega igralca, hkrati pa se soigralec pomakne v linijo z blokado in poskuša napeljati svojega obrambnega igralca na blokado ali pa tako, da en igralec čaka drugega na mestu, medtem ko drugi napelje svojega obrambnega igralca na blokado. V prvem primeru se soigralec po gibanju izza blokade ali odkrije ali vteče pod koš, v drugem pa se eden izmed igralcev odkrije, drugi pa vteče pod koš in obratno (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 97-98; Filipovski, 2001, str. 17).

Napad s številčno premočjo 2:1. Igralca v napadu začneta na sredini igrišča v medsebojni oddaljenosti štiri do pet metrov. Kadar je igralec v napadu z žogo napaden v večji oddaljenosti od koša, potem lahko obrambnega igralca preigra ali pa poda žogo soigralcu, ki vteče pod koš. Če obrambni igralec čaka igralca v napadu z žogo blizu koša, potem le - ta žogo vodi do njega, potem pa žogo poda nazaj soigralcu, ki je tekel za njim, ali pa vrže žogo na koš po sonožnem zaustavljanju (Dežman, 2000, str. 99).

Napad s številčno premočjo 3:1. Igralci v napadu se gibljejo v dveh stranskih in enem srednjem hodniku. Če je igralec v napadu z žogo napaden v večji oddaljenosti od koša, potem lahko poda žogo enemu izmed soigralcev. Če obrambni igralec čaka napadalca z žogo blizu koša, potem le - ta žogo vodi do obrambnega igralca, potem pa jo poda soigralcu, ki je v najboljšem položaju, ali pa vrže na koš po sonožnem zaustavljanju (Dežman, 2000, str. 99).

Napad s številčno premočjo 3:2. Igralci v napadu se gibljejo v dveh stranskih in enem srednjem hodniku. Igralec v napadu vodi žogo v srednjem ali stranskem hodniku. Če jo vodi v srednjem hodniku, in ga napade prvi igralec v obrambi, potem žogo poda soigralcu, ki je bolj odkrit ter se odkrije proti žogi. Če igralec, ki je žogo sprejel, napada ne more skleniti, vrne žogo soigralcu v srednjem hodniku. Slednji žogo vrže na koš ali pa jo poda soigralcu, ki je vtekel pod koš. Če žogo vodi v stranskem hodniku, in napada ne more skleniti, potem žogo poda soigralcu v srednjem hodniku, ki se je odkril proti žogi. Napad se nadaljuje enako kot v predhodno opisanem (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 100).

2.1.1.3 Skupna oziroma moštvena taktika v napadu

V okviru skupne oziroma moštvene taktike v napadu poznamo naslednje napade (Dežman, 2005, str. 21; Filipovski, 2001, str. 17):

- Hitri oziroma prehodni napadi:
 - protinapadi,
 - zgodnji napadi.
- Postavljeni napadi:
 - brez centra,
 - s centri: enim, dvema, tremi.
- Napadi proti prehodnim obrambam:
 - proti osebnim presing obrambam,
 - proti conskim presing obrambam,
 - proti sestavljenim presing obrambam.
- Posebne situacije pri:
 - sodniškem metu,
 - prostih metih,
 - napadih z zadrževanjem žoge,
 - vnosih žoge iz čelne ali bočne črte,
 - napadih za izsiljevanje osebe napake in pri
 - hendikep situacijah.

V diplomskem delu sem v okviru skupne taktike v napadu analiziral: prehodne napade (protinapade in zgodnje napade), postavljene napade, dodatne napade (popravek napada in dodatno postavljen napad). Poleg tega sem analiziral tudi posebne situacije (čelni in bočni vnos), nedoločljive napade in X – napade.

Prehodni napadi se delijo na protinapade in zgodnje napade.

Protinapad je hitri napad, ki se začne takoj po osvojeni ali dobljeni žogi. Traja 5 sekund z enim, dvema, tremi ali štirim igralci. Igralci v napadu med prenosom žoge prehitijo igralce v obrambi in tako zaključijo napad s številčno premočjo ali proti manjšemu številu še neorganiziranih igralcev v obrambi. Ta napad igralci izvedejo po uspešnem skoku za žogo v obrambi, po podaji izza čelne ali bočne črte ali pa po sodniškem metu. Sestavljen je iz faze hitrega prehoda iz obrambe v napad (na primer po prestreženi žogi), faze hitrega prenosa žoge (na primer dolga podaja) in faze zaključka protinapada (Dežman, 2000, str. 108 – 109; Dežman, 2005, str. 18).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Tudi zgodnji napadi so prehodni napadi, pri katerih napadalci po hitrem prenosu žoge zaključijo napad proti neorganiziranim igralcem v obrambi. So kombinacija protinapada in postavljenega napada. Cilj teh napadov je kaznovati zamudo, neprevidnost oziroma neprilagodljivost nasprotnika pri vračanju v obrambo (Dežman, 2005, str. 18; Mahorič, 2001, str. 38).

Postavljene napade odigrajo igralci v napadu proti organizirani postavljeni obrambi (Dežman, 2005, str. 18). Moštva jih lahko igrajo brez centra ter z enim, dvema ali tremi centri.

Napadi proti prehodnim obrambam so napadi, s katerimi igralci v napadu poizkušajo žogo prenesti v napadalno polovico proti prehodnim obrambam in odigrati organizirani napad (Dežman, 2005, str. 19).

Prehodni napad proti osebni presing obrambi je napad sestavljen iz treh faz. Prva faza vnosa žoge v igrišče izza mejne črte se začne bodisi po zadetku bodisi po prekršku nasprotnega moštva. Sledi faza prenosa žoge z vodenjem v napadalno polovico. Napad se zaključi s preходом v postavljeni napad oziroma s protinapadom v primeru številčne premoči (Dežman, 2000, str. 128 – 130).

Od posebnih situacij sem vključil napad po vračanju žoge v igrišče v napadalni polovici (bočni, čelni vnosi žoge).

V primeru, da ekipa po metu ponovno osvoji žogo, govorimo o dodatnem napadu. Če po dobljenem skoku v napadu sledi met na koš, tak napad imenujemo popravek (prehodni in postavljeni napadi) (Kočar, 2008, str. 66).

Napada, ki je bil prekinjen z malo osebno napako ali z izbijanjem žoge nasprotnika izven igrišča, nisem upošteval, temveč sem ga označil z X in upošteval le nadaljevanje naslednjega napada.

Upošteval sem napade, pri katerih je nasprotna ekipa naredila veliko osebno napako ali napako, ko se je ekipa nahajala zunaj bonusa štirih osebnih napak in so imeli posledično napadalci možnost doseči koš iz prostih metov. Tak napad sem zabeležil kot uspešen napad.

2.1.2 Taktika v obrambi

Učinkovite obrambe ni moč organizirati, če že v fazi napada ni kakovostnega nadzora nad žogo, pravilne izbire meta in pravilne postavitve. Napad in obramba predstavljata nedeljivo celoto ter iz vzajemnega dopolnjevanja omogočata doseganje kakovostnejše košarkarske igre (prirejeno po: Perica, 2003, str. 5).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Faza obrambe je del igralne enote. Sestavljena je iz podfaze obrambe proti prenosu žoge in podfaze oviranja priprave in zaključka napada. Moštvu v obrambi omogoči, da pride do žoge še pred dosežkom zadetka moštva v napadu. Traja od trenutka, ko moštvo izgubi žogo, pa do trenutka, ko pride v posest nad njo. Prva podfaza faze obrambe traja tako dolgo, kolikor dolgo traja faza prenosa žoge. Oviranje priprave napada traja za čas priprave le – tega, oviranje zaključka napada pa kolikor dolg je zaključek napada (Dežman, 2000, str. 131; Dežman, 2005, str. 19).

Prav tako kot taktiko v napadu tudi taktiko v obrambi delimo na posamično, skupinsko in skupno oziroma moštveno.

2.1.2.1 Posamična taktika v obrambi

Posamično taktiko v obrambi tvorijo (Dežman, 2000, str. 91):

- Obramba proti preigravanju in
- zapiranje poti do koša.

Obramba proti preigravanju – igralca v napadu z žogo krije igralec v obrambi tako, da ga z gibanjem s prisunskimi koraki usmerja stran od koša (Dežman, 2000, str. 132).

Zapiranje poti do koša – z namenom preprečitve dostopa igralca v napadu pod koš se igralec v obrambi obrne v smeri gibanja igralca v napadu in mu s hrbtom zapre pot do koša (Dežman, 2000, str. 132).

2.1.2.2 Skupinska taktika v obrambi

Skupinsko taktiko v obrambi tvorijo (Dežman, 2000, str. 91; Dežman, 2005, 21; Filipovski, 2001, str. 17):

- Obramba proti odkrivanju in vtekanju,
- Obramba proti križanju z žogo in blokadi igralcu z žogo:
 - vrivanje,
 - prevzemanje,
 - obhod.
- Obramba proti križanju brez žoge in blokadi igralcu brez žoge.
- Obramba proti številčni premoči v napadu:
 - 1:2,
 - 1:3,
 - 2:3.
- Obrambni trikotnik.

V diplomskem delu sem v okviru skupinske taktike v obrambi analiziral: obrambo proti križanju in blokadi z žogo, obrambo proti križanju brez žoge in blokadi brez žoge ter obrambo proti številčni premoči v napadu.

Obramba proti odkrivanju. Med odkrivanjem napadalca se obrambni igralec postavlja in giblje bočno med napadalcem in žogo z roko na liniji podaje (Dežman, 2000, str. 132).

Obramba proti vtekanju. Če želi obrambni igralec preprečiti vtekanje predse, mora biti postavljen bočno glede na žogo. Kadar napadalec vendarle vteče pred njim, se mora obrniti okoli noge, ki je bližja napadalcu, ter tako skuša priti med njega in žogo. Prav tako se mora gibati med njim in žogo, če napadalec vteče za njegovim hrbtom (Dežman, 2000, str. 133).

Obramba proti križanju z žogo in blokadi igralcu z žogo. Obrambni igralci lahko uporabljajo proti tem napadalnim akcijam vrivanje, prevzemanje, spuščanje in obhod. Kadar med igralcema v napadu nastane vrzel, se lahko obrambni igralec, ki krije napadalca z žogo, vrine skozi vrzel in ga usmerja v širino. Drugi igralec v obrambi, pa medtem preprečuje vtekanje oziroma odkrivanje svojega igralca v napadu. Kadar vrzeli ni, opozori obrambni igralec soigralca, naj prevzame napadalca za katerim ne more, nato pa sam prevzame njegovega soigralca. Če se igralcu v obrambi ni uspelo vriniti med igralca v napadu oziroma ni prišlo do prevzemanja, potem uporabi kot izhod v sili spuščanje ali obhod (steče skozi vrzel za napadalcem ali okoli svojega

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

soigralca ter poskuša na nasprotni strani dohiteti in pokriti svojega igralca v napadu) (Dežman, 2000, str. 133 – 134).

Obramba proti križanju brez žoge ali proti blokadi igralcu brez žoge. Igralec v obrambi je postavljen v »položaju dveh pištol«, pri čemer z eno roko meri v igralca v napadu z žogo, z drugo pa v svojega igralca v napadu. Ko igralca v napadu izvedeta križanje ali blokado, se igralec v obrambi vrine skozi vrzel med soigralcem in njegovim igralcem v napadu, z roko pa se postavi na linijo podaje. Soigralec medtem preprečuje vtekanje oziroma odkrivanje svojega igralca v napadu. Ta način branjenja se imenuje spuščanje (prirejeno po: Dežman, 2000, str. 134 – 135).

Obramba 1:2 in 1:3. Obrambni igralec poskuša z napadalnim gibanjem in aktivno igro rok upočasniti napad oziroma zмести igralca v napadu z žogo, da jo bo le – ta prejel ali pa slabo podal. Če je bila podaja vendarle uspešna, potem pri metu na koš ovira igralca, ki je žogo prejel. Če se medtem vrnejo drugi igralci v obrambi, potem le - ti začno ovirati najbolj nevarne napadalce (Dežman, 2000, str. 135).

Obramba 2:3. Igralca v obrambi se postavita vzdolžno, če je igralec v napadu z žogo v srednjem hodniku, če je v stranskem pa prečno. Prvi izmed igralcev v obrambi napade igralca v napadu z žogo, medtem ko mu drugi krije hrbet in preprečuje podaje v globino ali preko trapeza. Pri nadaljnjih podajah zamenjujeta svoji mesti na nova z gibanjem po krajših stranicah trikotnika (Dežman, 2000, str. 135).

2.1.2.3 Skupna oziroma moštvena taktika v obrambi

V okviru skupne taktike v obrambi ločimo (Dežman, 2000, str. 91; Dežman, 2005, str. 21):

- Obrambo proti hitrim oziroma prehodnim napadom:
 - proti protinapadom,
 - proti zgodnjim napadom.
- Obrambo proti postavljenim napadom:
 - osebna oziroma mož moža obramba,
 - conska obramba,
 - sestavljena oziroma kombinirana obramba.
- Obrambo proti prenosu žoge – prehodne obrambe:
 - osebna presing obramba,
 - conska presing obramba,
 - sestavljena oziroma kombinirana presing obramba.

- Obrambo pri posebnih situacijah:
 - pri sodniškem metu,
 - pri prostih metih in
 - pri vnosu žoge v igrišče.

V diplomskem delu sem v okviru skupne taktike v obrambi analiziral: postavljene obrambe in dodatno postavljene obrambe, prehodne obrambe, obrambe proti prehodnim napadom in dodatne obrambe proti prehodnim napadom ter X – obrambe. V okviru osebne in sestavljene obrambe sem analiziral: postavljene, prehodne obrambe in obrambe proti prehodnim napadom.

Obrambe proti hitrim napadom, oziroma proti protinapadom in zgodnjim napadom, so obrambe, pri katerih skušajo igralci v obrambi upočasniti ali celo ustaviti napad nasprotnega moštva. Pri protinapadu lahko to dosežejo, če so uspešni pri eni ali več dejavnostih, ki se pojavljajo v naslednjem zaporedju (Dežman, 2000, str. 150 – 151; Dežman, 2005, str. 19):

- prvi podaji,
- sprejemu žoge na krilu,
- sprejemu žoge v sredini ali pri gibanju z žogo po sredini,
- zaustavljanju prenašalca, ki se zaustavi na črti prostih metov,
- zaustavljanju gibanja pod košem in
- zaustavljanju krilnega napadalca z žogo.

Dodatne obrambe so obrambe, ko napadalci po metu na koš ponovno osvojijo žogo in nadaljujejo z novim napadom.

Postavljene obrambe organizirajo obrambni igralci po razmeroma počasnem prenosu žoge igralcev v napadu. Te obrambe so lahko osebne, conske ali pa sestavljene (Dežman, 2005, str. 19).

Osebna obramba je obramba, pri kateri pokriva vsak igralec v obrambi svojega igralca v napadu v odvisnosti od oddaljenosti od žoge. Igralec v obrambi pokriva igralca v napadu z žogo v obrambni preži na razdalji enega dolgega koraka med njim in košem. Druge igralce v napadu pokrivajo igralci v obrambi z roko na liniji podaje, tako da so za en do dva dolga koraka pomaknjeni proti žogi. Bolj kot je igralec v napadu odmaknjen od žoge bolj je njegov igralec v obrambi odmaknjen od njega proti žogi in košu. Obrambni igralec pokriva napadalca, ki se odkriva ali vteka, tako, da se giblje med njim in žogo, z roko na strani žoge na liniji podaje. Pri križanju ali blokadi na strani žoge obrambna igralca uporabita vrivanje ali prevzemanje. Pri križanju ali blokadi igralcu brez žoge se obrambna igralca branita s prepuščanjem ali vrivanjem (Dežman, 2000, str. 136 - 137).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Obrambni igralci pri osebni obrambi krijejo določenega igralca v napadu, medtem ko pri conski obrambi tistega igralca v napadu, ki se nahaja v njihovem prostoru branjenja. S consko obrambo, ki je lahko postavljena ali prehodna obramba, se torej brani določena površina igrišča. Če se conska obramba igra na obrambni polovici igrišča, potem govorimo o postavljeni conski obrambi, če pa na večji površini igrišča, pa o prehodni conski obrambi (Erčulj, 1999, str. 5).

Postavljena conska obramba temelji na branjenju prostora, na katerem napadalci organizirajo svoj postavljeni napad. Običajno je pasivnejša od osebne postavljene obrambe in brani manjši prostor v bližini koša oziroma v območju meta na koš. Igralci v obrambi se razporedijo v različne postavitve, ki jih tvorijo dve ali tri obrambne črte. Predstavlja dopolnilno obrambo, ki jo moštvo uporabi bodisi ko skuša pridobiti prednost bodisi ko skuša zmanjšati zaostanek (Erčulj, 1999, str. 5 - 6).

Sestavljena oziroma kombinirana obramba je obramba, ki vsebuje značilnosti osebne in conske obrambe. Te obrambe so nepredvidljive in težko prepoznavne. Za njihovo uspešno igro pa sta potrebni visoka raven taktičnega znanja ter uigranost, poleg tega pa tudi dobra kondicijska pripravljenost. Ne uporabljajo se zgolj, ko skuša moštvo v obrambi taktično presenetiti moštvo v napadu in povzročiti neorganiziranost njihovega napada, temveč tudi takrat, ko skuša moštvo ustvariti pritisk in zmanjšati učinkovitost najnevarnejših igralcev nasprotnega moštva. Lahko je mešana ali menjajoča obramba (Erčulj, 1999, str. 49).

Pri mešani sestavljeni obrambi igrajo nekateri igralci v obrambi po pravilih conske obrambe, drugi pa po pravilih osebne mož moža obrambe. Uporablja se takrat, ko ima nasprotno moštvo največ enega ali dva nevarna igralca v napadu, medtem ko so drugi igralci manj nevarni, poleg tega pa so še slabi strelci z razdalje. Ločimo dve najpogostejši mešani obrambi, t.j. 4+1 in 3+2 obrambi. Pri prvo navedeni obrambi igrajo štirje igralci zgoščeno consko obrambo, eden pa osebno, pri drugi pa igrajo trije igralci consko obrambo in dva osebno. Pri obrambi 4+1 so igralci, ki igrajo consko obrambo razporejeni ali v obliki kvadrata (2:2) ali v obliki romba (1:2:1) ali pa v obliki črke T (3:1). Pri obrambi 3+2 so igralci, ki igrajo consko obrambo, razporejeni v obliki trikotnika. Poleg navedenih mešanih obramb poznamo tudi t.i. 2+3 in 1+4 mešani obrambi, ki pa se uporabljata manj pogosto. Pri obrambi 2+3 igrata dva igralca v obrambi po pravilih conske obrambe, trije pa po pravilih osebne. Ta obramba se uporablja pri igri s tistimi moštvi, ki imajo pod košem slabe napadalce in bolj nevarne zunanje igralce. V kolikor pa ima nasprotno moštvo izrazito nevarnega igralca pod košem, potem se uporablja obramba 1+4. Pri tej obrambi zgolj en sam igralec consko brani prostor pod košem, medtem ko preostali štirje igralci igrajo po pravilih osebne obrambe (Erčulj, 1999, str. 49 – 50 in 52 – 54).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Pri menjajoči sestavljeni obrambi vseh pet igralcev menja načine branjenja glede na igralno situacijo. Med menjajočo obrambo uvrščamo prilagodljivo ali »metch – up« cono (Erčulj, 1999, str. 55).

Prehodne obrambe so napadalne oziroma presing obrambe, v okviru katerih igralci v obrambi ovirajo igralce v napadu pri prenosu žoge. Lahko so osebne, conske ali sestavljene (Dežman, 2005, str. 19).

Značilnost osnovne osebne presing obrambe je odgovornost vsakega igralca v obrambi za kritje določenega igralca v napadu. Takoj po zadetku iz igre ali zadnjem prostem metu, po neuspešnem skoku za žogo v napadu, po izgubljeni žogi in sodniškem metu, vsak obrambni igralec steče k svojemu igralcu v napadu in s tem oteži izvedbo protinapada nasprotnega moštva. Napadalca z žogo krije igralec v obrambi podobno kot pri osebni postavljeni obrambi, prav tako pa tudi ostali igralci v obrambi, ki krijejo napadalce brez žoge, upoštevajo temeljna načela pokrivanja osebne postavljene obrambe – z roko na liniji podaje in v primerni oddaljenosti od napadalca z žogo ter svojega igralca v napadu. Če napadalec z žogo pobegne svojemu obrambnemu igralcu, igralci v obrambi uporabijo prevzemanje (Dežman, 2000, str. 138 - 139).

Zahtevnejšo osebno presing obrambo ameriški trenerji imenujejo »teci in skoči«. Zajema tudi elemente conske presing obrambe, zato zahteva več taktičnega znanja in izkušenj. Temelj te obrambe je osnovna presing obramba, posebnost pa napadalna prevzemanja igralcev v napadu. Cilj je presenetiti in zмести igralca v napadu z žogo, da bo naredil napako. Uspešno jo lahko igrajo nižji in hitri igralci. Primerna pa je za igro proti moštvom, ki imajo dobrega prenašalca žoge. Ker v igro vnaša dozo tveganja, ustvarja pri igralcih navdušenje (Dežman, 2000, str. 144 – 145).

Consko presing obrambo uporabljamo, kadar želimo presenetiti nasprotnika v ključnih trenutkih tekme. Ima osnovne značilnosti postavljene conske obrambe, razlika je predvsem v tem, da jo obrambni igralci igrajo pri prenosu žoge nasprotnika. S tovrstnimi obrambami izvajamo večji pritisk na nasprotnika, saj igralca z žogo agresivno krijemo tudi daleč od koša ter ga usmerjamo v določene dele igrišča, kjer mu nastavljamo pasti in izvajamo podvajanja. Zaradi agresivnosti jo lahko uporabljamo le kratek čas, saj je energijsko zelo zahtevna. Lahko je zelo učinkovita obramba, saj lahko prisili nasprotnika v večje število napak in nam omogoči večje število protinapadov. Igralci v obrambi se postavijo v različne postavitve v obrambi, ki jih lahko tvorijo dve, tri ali štiri obrambne vrste (Erčulj, 1999, str. 6).

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Menjajoča sestavljena presing obramba, vsebuje značilnosti osebne in conske obrambe. Največkrat gre za kombinacijo osebne presing obrambe (osnovne in zahtevnejše), ki preide v consko presing obrambo v trenutku podvajanja napadalca z žogo. Če podvajanje ne uspe se običajno obrambni igralci vrnejo na osebno pokrivanje, ki traja do naslednjega podvajanja.

X – obramba je obramba kjer igralci v obrambi napad prekinejo z malo osebno napako ali žogo izbižejo izven igrišča.

2.1.3 Igralna učinkovitost igralca in moštva⁷

Igralna učinkovitost se beleži s pomočjo košarkarske statistike. Zajema tisti del igre igralcev, tipov igralcev ali moštev, ki je vezan na njihove uspešne ali neuspešne akcije v napadu in obrambi ter nekaj akcij pred tem. Imenujemo jih osnovni kazalci učinkovitosti, med katere niso zajete tiste aktivnosti, ki posredno vplivajo na uspešne in neuspešne akcije soigralcev in s tem na igro moštva v celoti (na primer: postavljanje blokad, zapiranje poti do koša itd.).

Pri moštvih je število izvedenih absolutnih osnovnih in izpeljanih kazalcev igralne učinkovitosti odvisno od števila napadov obeh moštev. Velja, da imajo moštva, ki igrajo hitro igro v napadu višje vrednosti navedenih spremenljivk. Pri posameznih tipih igralcev oziroma pri posameznih igralcih pa je število izvedb posameznih kazalcev dodatno odvisno od časa igranja igralcev. Velja, da imajo igralci, ki igrajo dalj časa, višje vrednosti v večini osnovnih in izpeljanih kazalcev. Pravkar navedeno je potrebno upoštevati pri razlaganju izidov navedenih kazalcev.

⁷ Vir: Dežman, 2005, str. 44 – 45.

3.0 CILJI

Cilji tega diplomskega dela so:

1. Analizirati načine igranja najkakovostnejših ekip starejših dečkov v napadu (še posebej v postavljenem napadu).
2. Analizirati načine igranja najkakovostnejših ekip starejših dečkov v obrambi (še posebej pri prehodni in postavljeni obrambi).
3. Ugotoviti kako in kolikokrat so igralci kršili igralne propozicije v členu, ki govori o prepovedi igranja conskih in sestavljenih obramb.

4.0 METODE DELA

4.1 Vzorec ekip, tekem in četrtin

V tem diplomskem delu je zajeta analiza igre v napadu in obrambi štirih ekip na dveh tekmah finalnega turnirja starejših dečkov v sezoni 2008/2009 (Union Olimpija, Geoplin Slovan, Janče, Krka). Vsaka ekipa je igrala po eno tekmo oziroma po štiri četrtine.

4.2 Vzorec spremenljivk

V vzorcu so zajete naslednje spremenljivke:

- spremenljivke igralne učinkovitosti v napadu in obrambi iz uradnih statistik tekme,
- število in uspešnost posameznih tipov napadov,
- dinamičnost in statičnost igralcev brez žoge v postavljenih napadih,
- število in uspešnost posameznih tipov in vrst obramb,
- število prevzemanj, pasivnih in aktivnih podvajanj v postavljeni in prehodni obrambi.

V vzorcu spremenljivk je zajeto 11 temeljnih spremenljivk igralne učinkovitosti v napadu in 5 v obrambi ter tri izpeljane spremenljivke.

V vzorec napadalnih spremenljivk igralne učinkovitosti so zajeti:

- zadeti prosti meti,
- zadeti meti za 2 točki,
- zadeti meti za 3 točke,
- neuspešni prosti meti,
- neuspešni meti za 2 točki,
- neuspešni meti za 3 točke,
- vrženi prosti meti,
- vrženi meti za 2 točki,
- vrženi meti za 3 točke,
- podaje in izgubljene žoge.

V vzorec obrambnih spremenljivk igralne učinkovitosti so zajeti:

- skok v obrambi,
- skok v napadu,
- blokade,
- osebne napake in
- pridobljene žoge.

V vzorec izpeljanih spremenljivk igralne učinkovitosti smo vključili:

- odstotek zadetih metov za dve točki,
- odstotek zadetih metov za tri točke in
- odstotek zadetih prostih metov.

Na podlagi podatkov, pridobljenih s pomočjo videoposnetkov so v tem diplomskem delu zbrane še naslednje spremenljivke:

a) V napadu:

- število in uspešnost postavljenih napadov,
- število in uspešnost dodatno postavljenih napadov (postavljeni, popravek),
- število in uspešnost prehodnih napadov (protinapad, zgodnji napad),
- število in uspešnost posebnih situacij v napadu (čelni, bočni vnos),
- število nedoločljivih napadov,
- število X – napadov,
- število izvedenih taktičnih elementov brez žoge (odkrivanje, vtekanje, križanje z žogo, križanje brez žoge, blok k žogi, blok k igralcu brez žoge),
- čas trajanja postavljenih napadov.

b) V obrambi:

- število in uspešnost postavljenih obramb,
- število in uspešnost dodatno postavljenih obramb,
- število in uspešnost prehodnih obramb,
- število in uspešnost obramb proti prehodnim napadom,
- število in uspešnost dodatnih obramb proti prehodnim napadom,
- število X – obramb,
- število in uspešnost osebne obrambe glede na tip obrambe,
- število in uspešnost sestavljene obrambe glede na tip obrambe,
- število prevzemanj,
- število aktivnih podvajanj,
- število pasivnih podvajanj in
- število conskih postavljanj 1+4 in 2+3.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

4.3 Način zbiranja podatkov

Statistične podatke tekem sem dobil na spletni strani <http://www.kzs-zveza.si/kzs/index.php?x=2&novica=2261>, druge pa s pomočjo videoposnetkov tekem, ki jih je posnel organizator finalnega turnirja. Med pregledom videoposnetkov tekem sem izbrane podatke vpisoval v posebne obrazce, najpogostejše taktične kombinacije v napadu pa risal v ustrezne taktične obrazce.

Na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo zaradi pomanjkljivega in manj kakovostnega videoposnetka manjka nekaj minut tekme.

4.4 Metode obdelave podatkov

Absolutne in relativne vrednosti izbranih spremenljivk obeh dvojic ekip sem prikazal v več tabelah in grafikonih.

5.0 REZULTATI IN RAZLAGA

5.1 Razlike v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti v napadu in obrambi

5.1.1 Razlike v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti ekip v napadu na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo

Geoplin Slovan : Union Olimpija 56:63 (7:17, 12:14, 15:16, 22:16)

Tabela 2: Ekipna statistika – Geoplin Slovan : Union Olimpija

EKIPA	2T		3T		PM		skoki			ON	B	PO	IŽ	PŽ	T
	Z/P	%	Z/P	%	Z/P	%	N	O	S						
Geoplin Slovan	12/39	30,8	6/21	28,6	14/30	46,7	14	17	31	18	5	4	19	13	56
Union Olimpija	21/45	46,7	3/15	20	12/18	66,7	10	27	37	23	3	8	23	6	63

Tabela 3: Statistika igralcev ekipe Geoplin Slovana

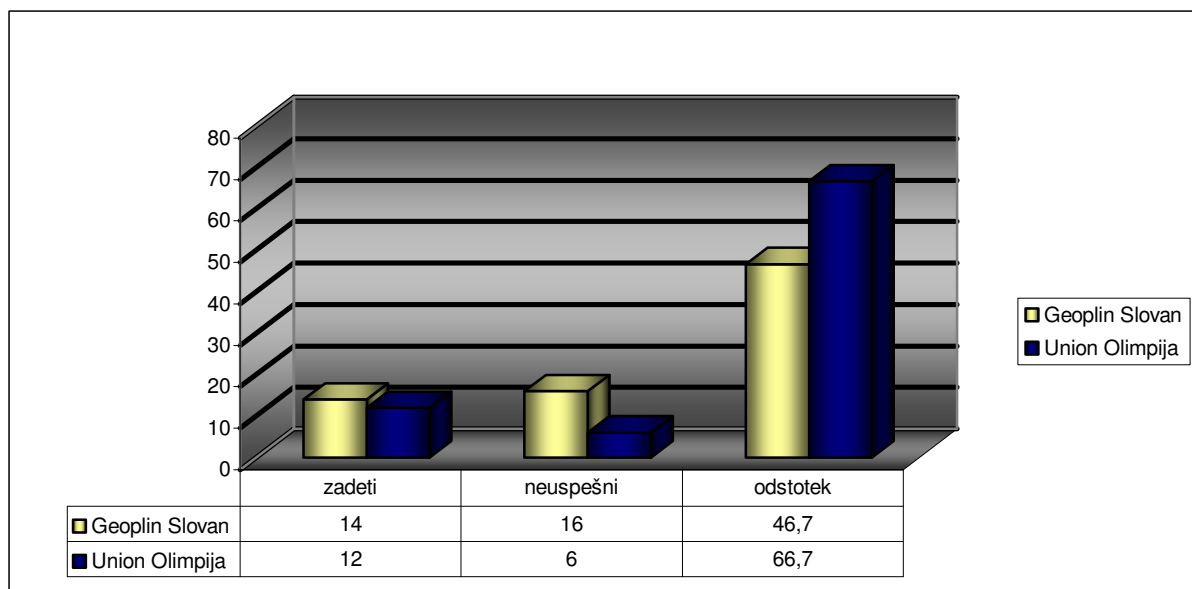
IGRALEC	min	2T		3T		PM		skoki			ON	B	PO	IŽ	PŽ	T
		Z/P	%	Z/P	%	Z/P	%	N	O	S						
Novovič, Ž.	ni igral															
Kopač, J.*	39:27	1/7	14,3	1/8	12,5	8/15	53,3	5	6	1 1	3	1	1	4	4	13
Peček, M.	10:50	2/3	66,7	0/0	0	0/0	0	2	0	2	2	0	0	0	1	4
Pečar, N.	10:26	0/1	0	0/0	0	0/0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Šauta, A.*	35:59	5/10	50	1/5	20	2/7	28,6	0	4	4	4	1	0	1	3	15
Zidar, B.	7:23	1/2	50	0/0	0	0/0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	2
Arsič, M.*	37:45	2/9	22,2	2/5	40	1/2	50	1	1	2	5	2	0	5	1	11
Trnjak, D.	ni igral															
Zevnik, D.*	33:26	1/5	20	2/3	66,7	3/6	50	2	3	5	2	0	2	4	3	11
Perpar, Ž.	ni igral															
Todorovič, N	5:16	0/0	0	0/0	0	0/0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Matos, G.*	19:28	0/2	0	0/0	0	0/0	0	2	1	3	0	0	1	2	0	0

Tabela 4: Statistika igralcev ekipe Union Olimpije

IGRALEC	min	2T		3T		PM		skoki			ON	B	PO	IŽ	PŽ	T
		Z/P	%	Z/P	%	Z/P	%	N	O	S						
Salaj, N.	04:52	0/0	0	0/0	0	0/0	0	0	1	1	1	0	0	2	0	0
Gornjec, G.*	18:49	1/4	25	0/0	0	1/2	50	1	3	4	2	0	0	1	0	3
Cindrič, R.*	32:13	3/6	50	1/8	12,5	2/4	50	0	6	6	2	0	3	7	0	11
Bizjak, M.	04:03	0/0	0	0/0	0	0/0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0
Runovc, K.	18:32	0/1	0	1/3	33,3	0/0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3
Šenica, B.	12:30	1/3	33,3	0/1	0	0/0	0	1	1	2	3	0	2	1	1	2
Kastrati, E.*	33:28	5/8	62,5	0/1	0	2/2	100	3	4	7	4	2	1	3	2	12
Jurček, T.	18:38	5/6	83,3	0/0	0	0/1	0	0	2	2	3	0	0	2	1	10
Maslo Plečnik, Ž.*	20:21	1/6	16,7	0/0	0	2/3	66,7	1	4	5	5	1	1	4	0	4
Žujo, N.	13:55	2/6	33,3	1/2	50	5/6	83,3	1	1	2	0	0	0	1	1	12
Ljubijanki Č, E.	06:42	0/1	0	0/0	0	0/0	0	3	0	3	0	0	0	1	0	0
Opara, T.*	15:57	3/4	75	0/0	0	0/0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	6

Legenda oznak: min – čas igranja v minutah, 2T – met za dve točki, 3T – met za tri točke, PM – prosti met, Z – zadeti meti, P – vsi meti, % - odstotek meta, N – skok v napadu, O – skok v obrambi, S – skok skupno, ON – osebne/tehnične napake, B – blokade, PO – podaje (asistence), IŽ – izgubljene žoge, PŽ – pridobljene žoge, T – skupaj točke, * - prva peterka.

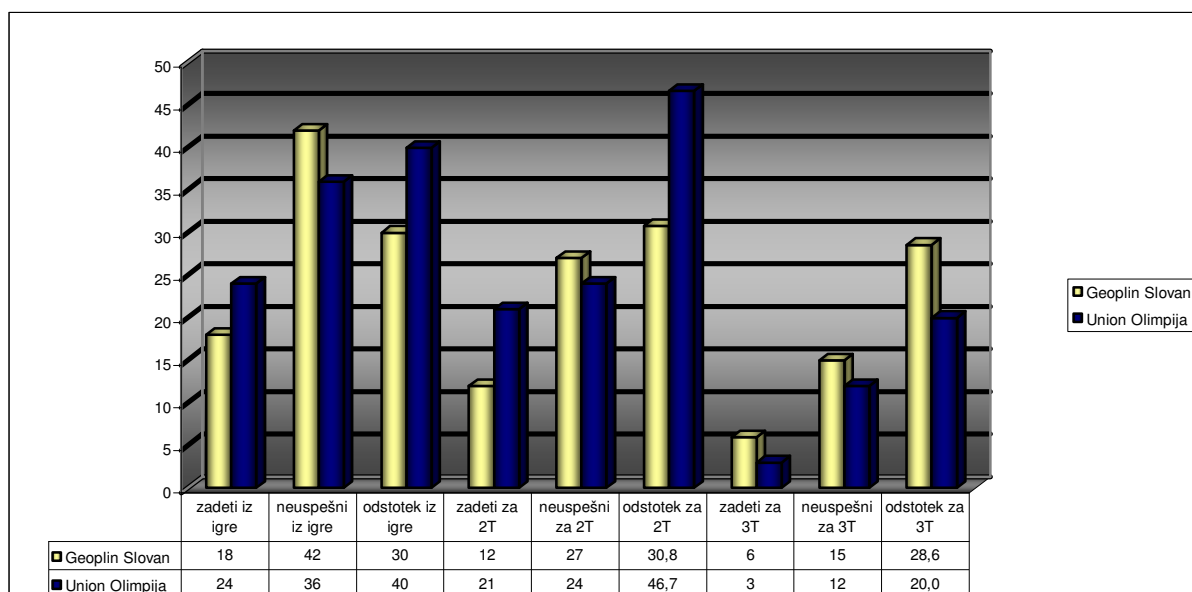
Podrobnejša analiza v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti ekip v napadu na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 1: Primerjava med zadetimi in neuspešnimi prostimi meti na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Iz grafikona 1 je razvidno, da so bili igralci Geoplin Slovana v primerjavi z igralci Union Olimpije za kar 20 % točk manj uspešni pri zadevanju prostih metov, čeprav so imeli na voljo kar 12 poizkusov za zadetek več. S prostimi meti si je moštvo Geoplin Slovana priigralo 25 % doseženih točk tekme, medtem ko si je moštvo Union Olimpije s prostimi meti priigralo 19 % doseženih točk tekme. Kljub večjemu številu zadetih prostih metov je odstotek Geoplin Slovana bistveno nižji in tako pomembno vpliva na končni izid tekme.

Grafikon 2: Primerjava med vsemi zadetimi in neuspešnimi meti iz igre, med zadetimi in neuspešnimi meti za dve točki ter zadetimi in neuspešnimi meti za tri točke na tekmi med Geoplin Slovonom in Union Olimpijo.

Iz grafikona 2 je razvidno, da so igralci Geoplin Slovana izkoristili zgolj 30 % vseh metov, kar je v primerjavi z igralci moštva Union Olimpije za 10 % točk manj. Igralci Geoplin Slovana so izvedli enako število metov iz igre kot tudi igralci Union Olimpije, vendar pa so jih zadeli 6 manj od slednjih.

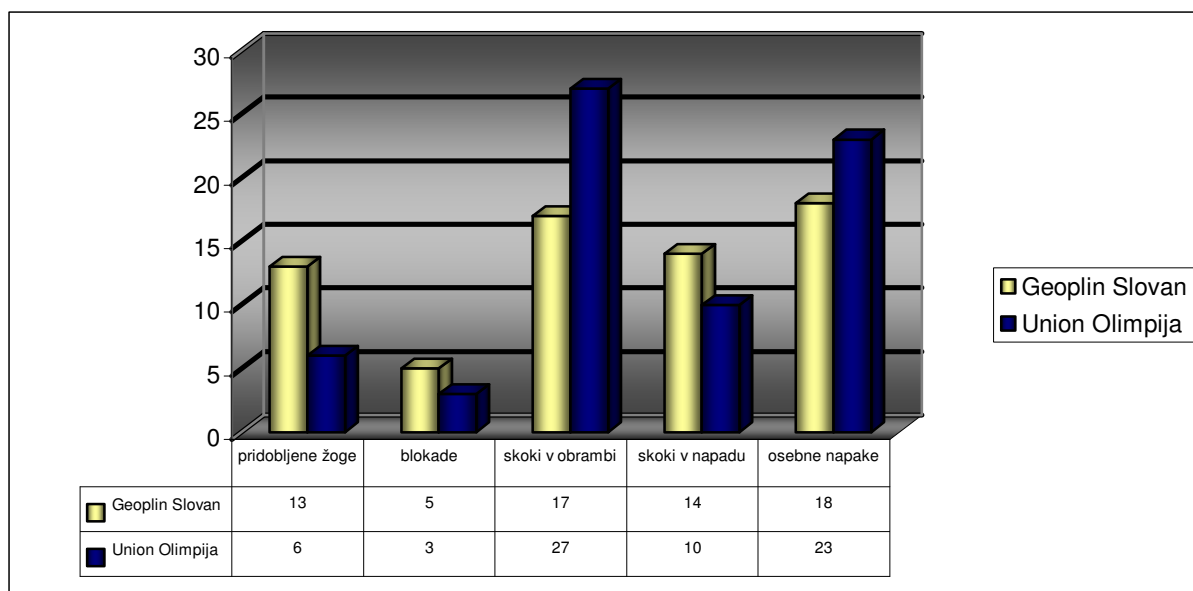
Razlog za slabši odstotek meta iz igre igralcev Geoplin Slovana tiči med drugim v slabem izvajanju metov za dve točki. Moštvo Geoplin Slovana je imelo od skupno 39 poskusov meta za dve točki 30 % izkoristek, moštvo Union Olimpije pa od skupno 45 poskusov za 15,9 % točk boljši izkoristek. Iz tabele 2 izhaja, da si je moštvo Geoplin Slovana z meti za dve točki priigralo 42,9 % doseženih točk tekme, medtem ko si je moštvo Union Olimpije z meti za dve točki priigralo 66,7 % doseženih točk na tekmi.

Analiza podatkov kaže na večjo uspešnost igralcev Geoplin Slovana v primerjavi z igralci Union Olimpije pri zadevanju metov za tri točke. Iz tabele 2 izhaja, da si je moštvo Geoplin Slovana z meti za tri točke priigralo 32,1 % doseženih točk tekme,

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

medtem ko si je moštvo Union Olimpije z meti za tri točke priigralo zgolj 14,3 % doseženih točk tekme.

Primerjava podatkov iz tabele 2 kaže, da je moštvo Union Olimpije imelo 1,2 krat več izgubljenih žog v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana, kar pa ni vplivalo na izid tekme, saj je moštvo Union Olimpije izvedlo 2 krat več podaj.

Grafikon 3: Primerjava med temeljnimi spremenljivkami v obrambi na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Primerjava podatkov iz grafikona 3 kaže, da je moštvo Geoplin Slovana v primerjavi z moštvom Union Olimpije pridobilo 2,2 krat več žog. Prvo navedeno moštvo je tudi izvedlo 67 % blokad žoge in 40 % skokov v napadu več. Večje število blokad žoge in skokov v napadu moštva Geoplin Slovana ni vplivalo na končni izid. Za razliko od navedenega moštva je moštvo Union Olimpije izvedlo 1,6 krat več skokov v obrambi in storilo kar 5 osebnih napak več. Slednjega moštvo Geoplin Slovana ni znalo izkoristiti, kar kaže slab izkoristek prostih metov iz grafikona 1.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

5.1.2 Razlike v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti ekip v napadu na tekmi med Jančami in Krko

Janče : Krka 80:67 (20-19, 21:18, 17:17, 22:13)

Tabela 5: Ekipna statistika Janče : Krka

EKIPA	2T		3T		PM		skoki			ON	B	PO	IŽ	PŽ	T
	Z/P	%	Z/P	%	Z/P	%	N	O	S						
Janče	22/47	46,8	1/10	10	33/46	71,7	6	28	34	15	9	5	16	8	80
Krka	26/57	45,6	2/15	13,3	9/18	50	14	26	40	27	7	6	16	10	67

Tabela 6: Statistika igralcev ekipe Janč

IGRALEC	min	2T		3T		PM		skoki			ON	B	PO	IŽ	PŽ	T
		Z/P	%	Z/P	%	Z/P	%	N	O	S						
Antič, M.		ni igral														
Hočevnar, N.		ni igral														
Šutar, J.*	40:00	6/14	42,9	1/7	14,3	6/8	75	0	0	0	2	0	0	2	1	21
Veselinovič, I		ni igral														
Petkovič, U.*	18:27	0/0	0	0/0	0	0/0	0	0	1	1	4	0	0	1	0	0
Debeljak, J.*	38:11	6/12	50	0/2	0	11/17	64,7	2	12	14	2	4	3	8	1	23
Rojc, M.		ni igral														
Četkovič, P.	05:44	0/0	0	0/0	0	0/0	0	1	1	2	2	0	0	0	0	0
Zupančič, K.	25:05	0/0	0	0/0	0	0/0	0	2	0	2	0	0	1	1	2	0
Bergant, Ž.*	20:34	0/1	0	0/0	0	0/0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0
Hlebs, N.	11:59	0/0	0	0/0	0	0/0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
Stražar, J.*	40:00	10/20	50	0/1	0	16/21	76,2	0	13	13	2	5	0	4	3	36

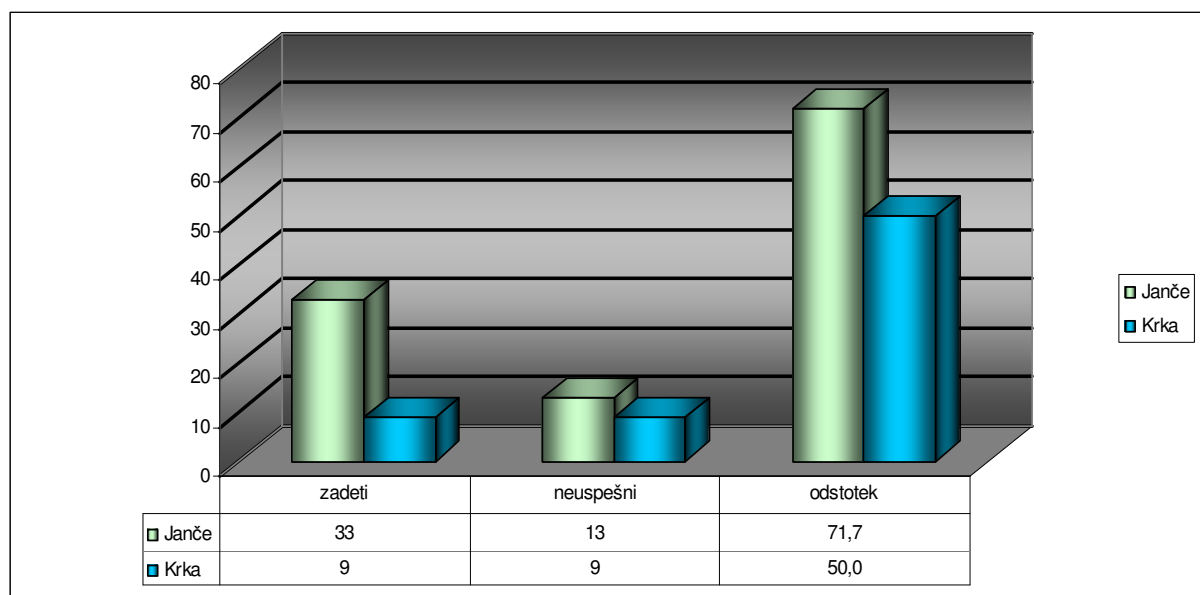
Tabela 7: Statistika igralcev ekipe Krke

IGRALEC	min	2T		3T		PM		skoki			ON	B	PO	IŽ	PŽ	T
		Z/P	%	Z/P	%	Z/P	%	N	O	S						
Avgustinčič, M.	01:02	0/1	0	0/0	0	0/0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lešnjak, L.	17:42	1/3	33,3	0/0	0	0/0	0	3	2	5	1	0	0	1	1	2
Rajk, B.	12:49	0/1	0	0/1	0	0/0	0	1	2	3	4	0	1	1	0	0
Kastelic, M.*	32:45	8/16	50	0/1	0	0/2	0	1	2	3	3	1	0	4	2	16
Ban, A.	01:02	0/0	0	0/0	0	0/0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Bevc, M.	14:29	4/5	80	0/2	0	1/2	50	1	2	3	4	2	0	0	0	9
Povše, M.	01:12	0/1	0	0/0	0	0/0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zatežič, Ž.*	28:21	5/11	45,5	0/1	0	2/4	50	2	3	5	3	0	1	4	1	12
Derlink, L.*	35:52	4/8	50	0/5	0	2/6	33,3	4	6	10	2	0	2	4	1	10
Blagojevič, M.*	13:37	2/4	50	0/0	0	0/0	0	0	3	3	3	2	1	2	2	4
Turk, M.*	32:34	1/4	25	2/5	50	4/4	100	2	6	8	3	1	0	0	3	12
Špehar, A.	08:35	1/3	33,3	0/0	0	0/0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	2

Legenda oznak: min – čas igranja v minutah, 2T – met za dve točki, 3T – met za tri točke, PM – prosti met, Z – zadeti meti, P – vsi meti, % - odstotek meta, N – skok v napadu, O – skok v obrambi, S – skok skupno, ON – osebne/tehnične napake, B – blokade, PO – podaje (asistence), IŽ – izgubljene žoge, PŽ – pridobljene žoge, T – skupaj točke, * - prva peterka.

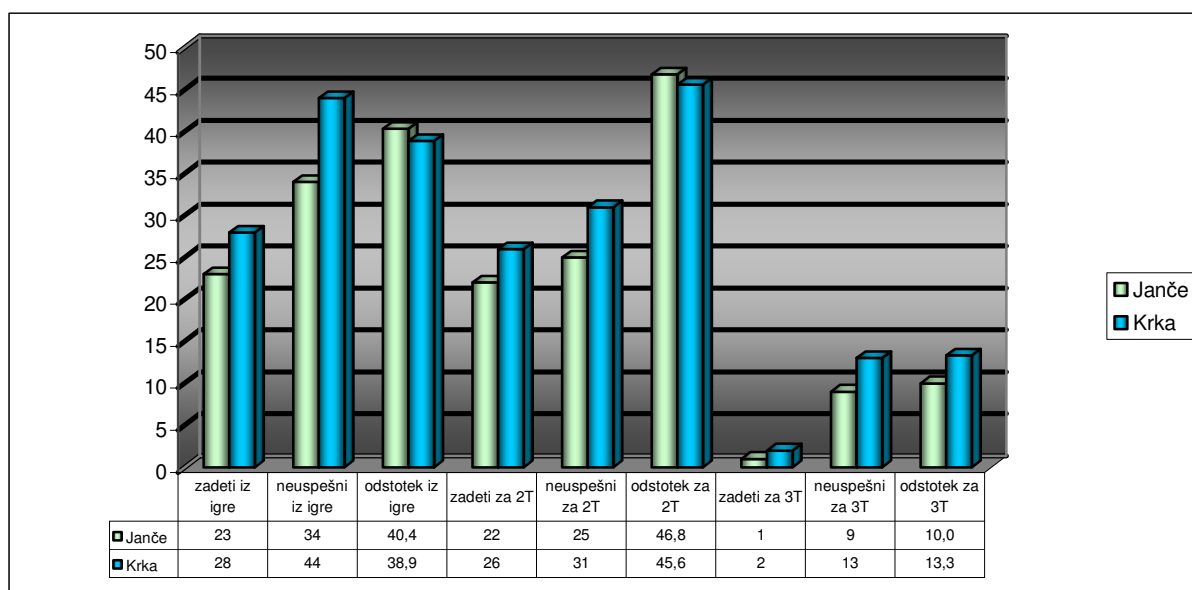
Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Podrobnejša analiza v izbranih kazalcih igralne učinkovitosti ekip v napadu na tekmi med Jančami in Krko je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 4: Primerjava med zadetimi in neuspešnimi prostimi meti na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 4 je razvidno, da so bili igralci Krke v primerjavi z igralci Janč za skoraj 22 % točk manj uspešni pri zadevanju prostih metov. Igralci Janč so sicer imeli približno 2,5 krat več možnosti za izvedbo prostega meta, k temu pa je bil tudi njihov izkoristek bistveno boljši. S prostimi meti si je moštvo Janč priigralo kar 41,2 % doseženih točk tekme, za razliko od moštva Krke, ki si je s prostimi meti priigralo zgolj 13,4 % doseženih točk tekme, kar se je močno odrazilo v končnem rezultatu.

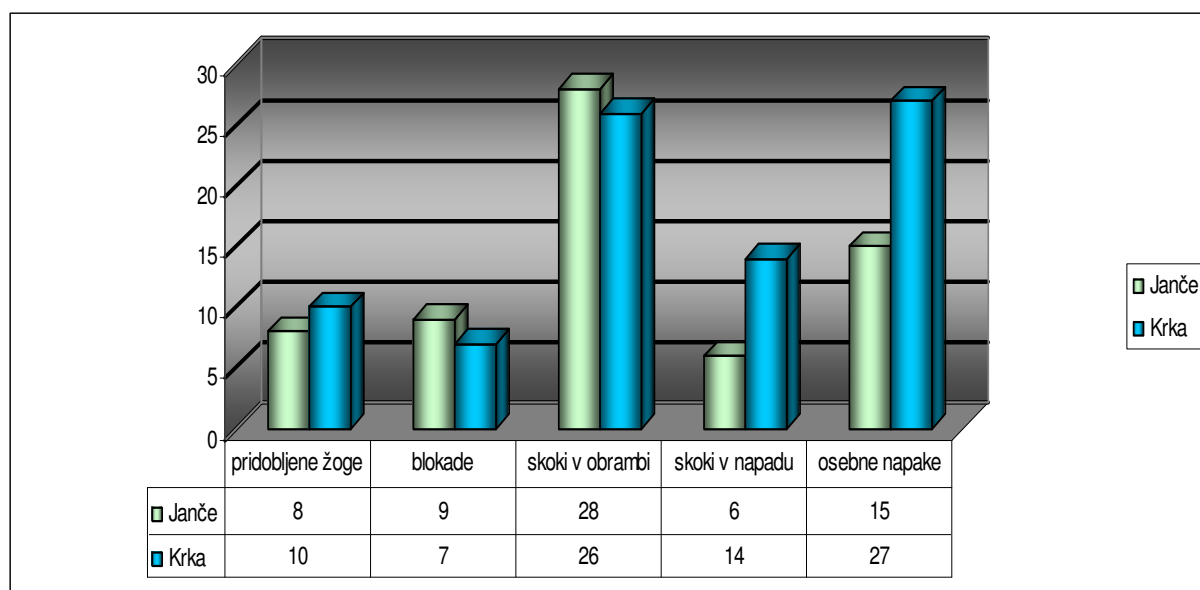
Grafikon 5: Primerjava med vsemi zadetimi in neuspešnimi meti iz igre, med zadetimi in neuspešnimi meti za dve točki ter zadetimi in neuspešnimi meti za tri točke na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 5 izhaja, da so igralci Janč in Krke izkoristili približno enak odstotek vseh metov iz igre. Moštvo Janč je bilo od moštva Krke uspešnejše zgolj za 1,5 % točke.

Obe moštvi sta bili tudi precej izenačeni pri zadevanju metov za 2 točki. Kot je razvidno iz grafikona 5 je imelo moštvo Janč od skupno 47 metov za 2 točki 46,8 % izkoristek, moštvo Krke pa od skupno 57 metov za 2 točki zgolj za 1,2 % točki slabši izkoristek. Iz tabele 5 izhaja, da si je moštvo Janč z meti za 2 točke priigralo 55 % vseh točk na tekmi, moštvo Krke pa 77,6 %.

Analiza podatkov prav tako ne kaže večjega razkoraka med obravnavanima moštvoma pri analizi metov za tri točke. Iz tabele 5 izhaja, da si je moštvo Janč z meti za 3 točke priigralo 3,7 % vseh točk na tekmi, moštvo Krke pa 8,9 %.

Primerjava podatkov iz tabele 5 kaže, da je moštvo Janč izgubilo natanko toliko žog kot moštvo Krke, t.j. 16. Slednje navedeno moštvo je izvedlo zgolj eno podajo več.

Grafikon 6. Primerjava med temeljnimi spremenljivkami v obrambi na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 6 izhaja, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč pridobilo 25 % več žog, izvedlo 2,3 krat več skokov v napadu ter storilo kar 12 osebnih napak več. Moštvo Janč je izvedlo zgolj 2 blokade žoge in 2 skoka v napadu več pri tem pa zelo dobro izkoristilo večje število storjenih osebnih napak moštva Krke, na kar kaže tudi dober izkoristek prostih metov v grafikonu 4.

5.2 Tipi napadov, njihovo število in uspešnost napada ter posebnih situacij v napadu

5.2.1 Tipi napadov, njihovo število in uspešnost napada ter posebnih situacij v napadu na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo

Tabela 8: Napadi ekipe Geoplin Slovana

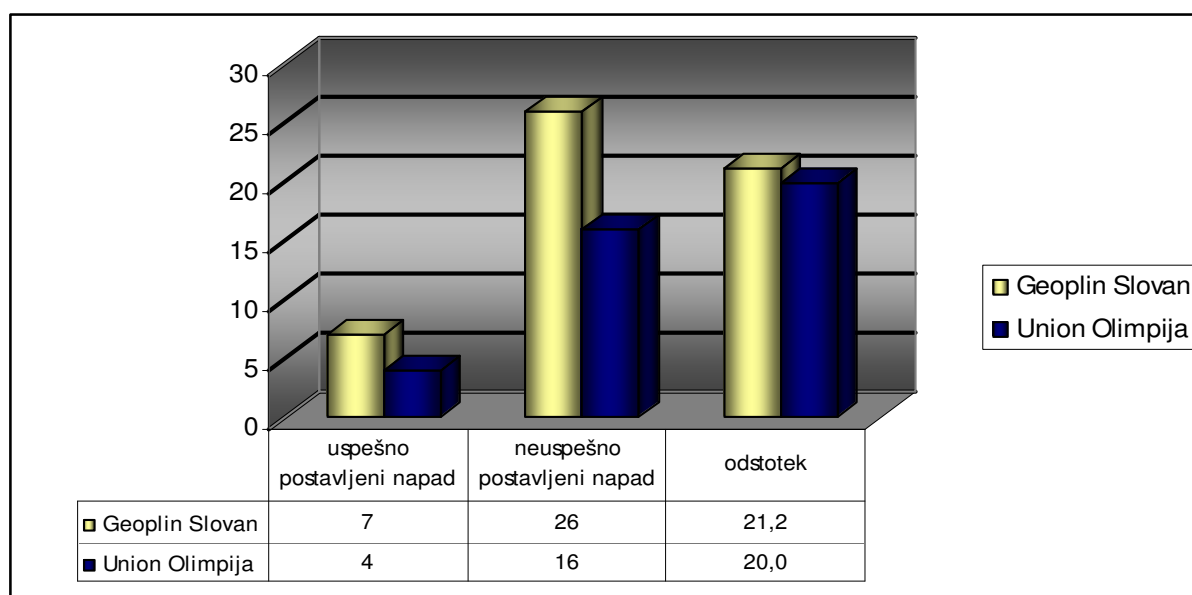
	postavljeni napad	prehodni napad		dodatni napad		posebne situacije		nedoločljivi napad	X napad
		protinapad	zgodnji napad	popravek napada	postavljeni dodatni napad	čelni vnos	bočni vnos		
uspešni	7	9	4	4	1	0	2	0	0
neuspešni	26	4	10	3	2	4	6	2	12
Z zaključkom	19	2	6	3	0	3	1	1	0
brez zaključka	7	2	4	0	2	1	5	1	12
skupaj	33	13	14	7	3	4	8	2	12

Tabela 9: Napadi ekipe Union Olimpije

	postavljeni napad	prehodni napad		dodatni napad		posebne situacije		nedoločljivi napad	X napad
		protinapad	zgodnji napad	popravek napada	postavljeni dodatni napad	čelni vnos	bočni vnos		
uspešni	4	7	3	2	6	6	3	2	0
neuspešni	16	10	18	5	5	4	3	7	11
Z zaključkom	12	8	11	5	3	2	2	0	0
brez zaključka	4	2	7	0	2	2	1	7	11
skupaj	20	17	21	7	11	10	6	9	11

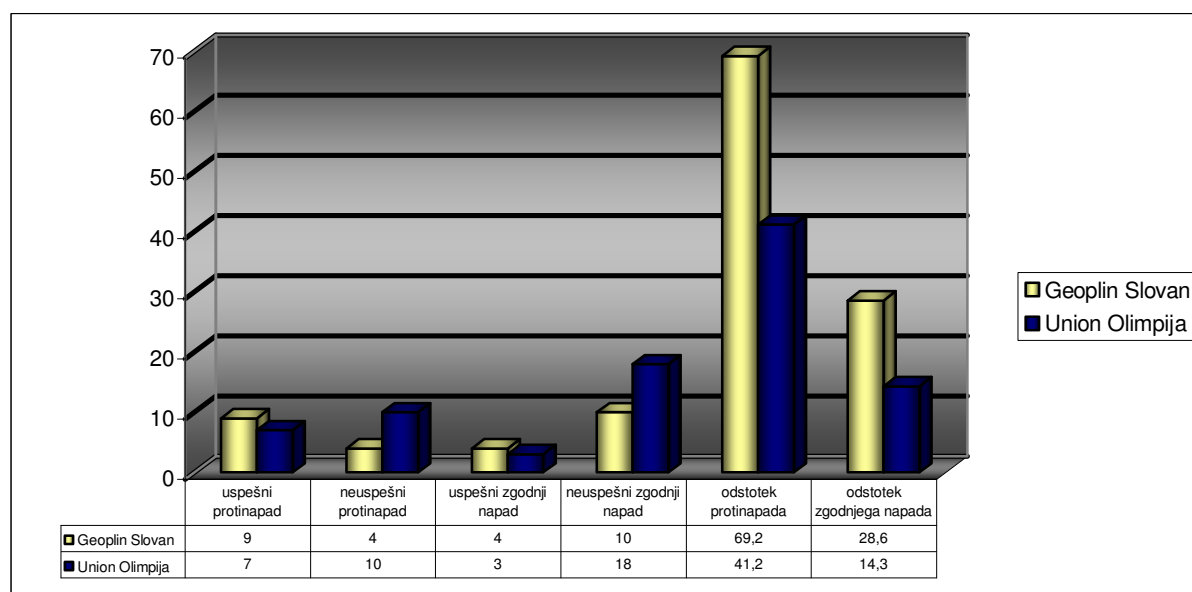
Iz tabel 8 in 9 izhaja, da je moštvo Union Olimpije izvedlo skupno 16 napadov več z 5 % boljšim izkoristkom.

Podrobnejša analiza med posameznimi napadi glede na tip, število in uspešnost na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 7: Primerjava med uspešno in neuspešno postavljenimi napadi na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

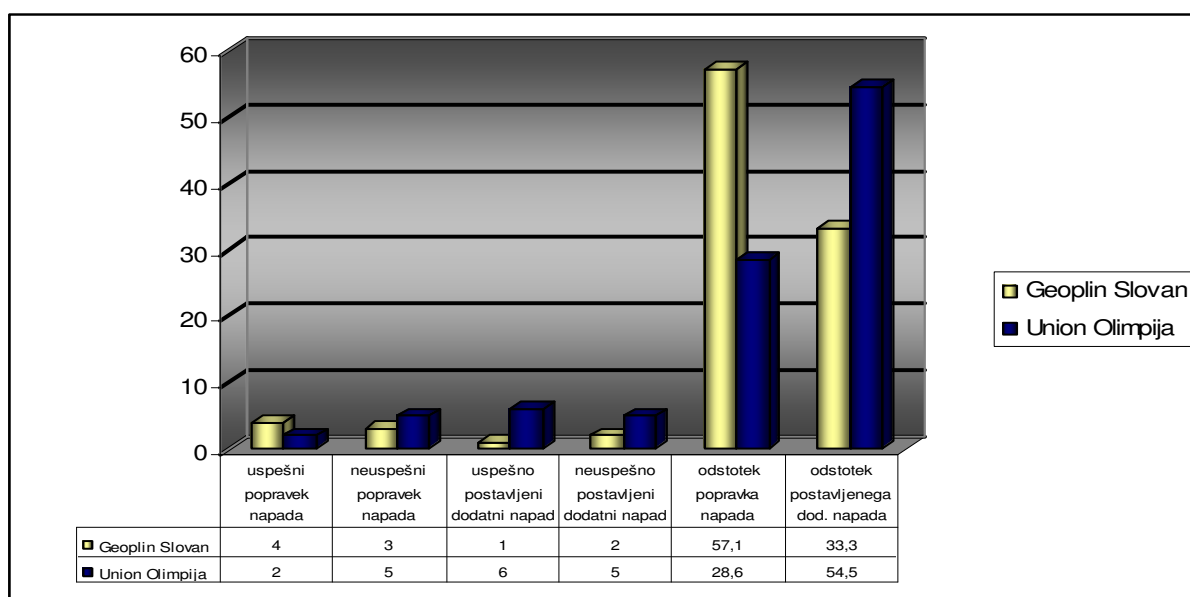
Iz grafikona 7, tabel 8 in 9 izhaja, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo 1,65 krat več postavljenih napadov od moštva Union Olimpije. Prvo navedeno moštvo je imelo od skupno 33 postavljenih napadov 21,2 % izkoristek, drugo pa od skupno 20 postavljenih napadov 20 % izkoristek. Analiza podatkov kaže na to, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo skupno 26 neuspešno postavljenih napadov, od tega 73 % z zaključkom in 27 % brez zaključka. Nasprotno moštvo pa je izvedlo 10 neuspešno postavljenih napadov manj, od tega 75% z zaključkom in 25 % brez zaključka.

Grafikon 8: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi prehodnimi napadi na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Iz grafikona 8, tabel 8 in 9 izhaja, da je moštvo Union Olimpije izvedlo 1,4 krat več prehodnih napadov od moštva Geoplin Slovana. Slednje navedeno moštvo je od skupno 27 prehodnih napadov izvedlo 48 % protinapadov z 69,2 % izkoristkom ter 52 % zgodnjih napadov z 28,6 % izkoristkom. Primerjava podatkov med navedenima moštvoma kaže, da je moštvo Union Olimpije od skupno 38 prehodnih napadov izvedlo 44,7 % protinapadov z 28 % točk slabšim izkoristkom ter 55,3 % zgodnjih napadov z 14,3 % točk prav tako slabšim izkoristkom. Analiza podatkov kaže tudi na to, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo skupno 14 neuspešnih prehodnih napadov, od tega po 2 neuspešna protinapada z zaključkom in brez zaključka, 6 neuspešnih zgodnjih napadov z zaključkom in 4 neuspešne zgodnje napade brez zaključka. V primerjavi s pravkar analiziranim moštvom je moštvo Union Olimpije izvedlo 2 krat več neuspešnih prehodnih napadov, in sicer 4 krat več neuspešnih protinapadov z zaključkom, enako število neuspešnih protinapadov brez zaključka, 5 neuspešnih zgodnjih napadov z zaključkom več in prav tako tudi 3 neuspešne zgodnje napade brez zaključka več.

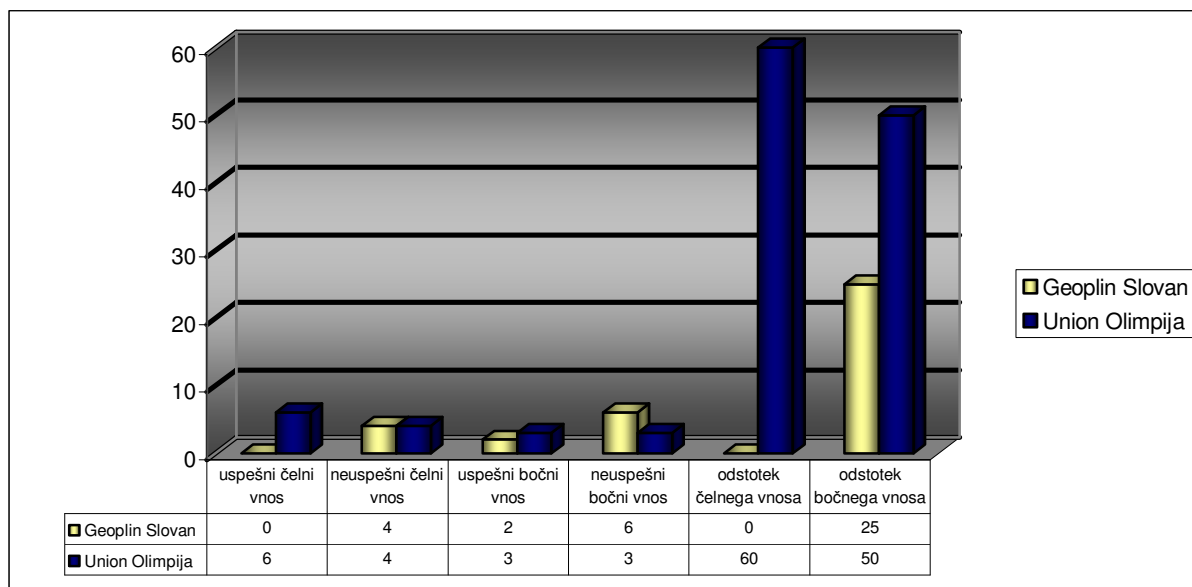

Grafikon 9: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi dodatnimi napadi na tekmi med Geoplin Slovonom in Union Olimpijo.

Na podlagi analize podatkov iz grafikona 9, tabel 8 in 9 ugotovimo, da je moštvo Union Olimpije izvedlo 1,8 krat več dodatnih napadov od moštva Geoplin Slovana. Moštvo Geoplin Slovana je od skupno 10 dodatnih napadov izvedlo 70 % popravkov napada z 57,1 % izkoristkom in 30 % dodatno postavljenih napadov z 33,3 % izkoristkom. Moštvo Union Olimpije je od skupno 18 dodatnih napadov izvedlo 39 % popravkov napada z 28,5 % točk slabšim izkoristkom in 61 % dodatno postavljenih napadov z 21,2 % točk boljšim izkoristkom. Iz analiziranih podatkov izhaja tudi to, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo 3 neuspešne popravke napada z zaključkom in 2 neuspešno postavljena dodatna napada brez zaključka. Moštvo Union Olimpije pa je

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

izvedlo 2 krat več neuspešnih dodatnih napadov, in sicer 2 neuspešna popravka napada z zaključkom več, 3 neuspešno postavljene dodatne napade z zaključkom več in enako število slednje navedenih napadov brez zaključka.

Grafikon 10: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi posebnimi situacijami v napadu na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Na podlagi analize podatkov iz grafikona 10, tabel 8 in 9 ugotovimo, da je moštvo Union Olimpije v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana izvedlo 4 posebne situacije v napadu več. Slednje navedeno moštvo je od skupno 12 posebnih situacij v napadu izvedlo 33,3 % čelnih vnosov z 0 % izkoristkom ter 66,7 % bočnih vnosov z 25 % izkoristkom. Prvo navedeno moštvo pa je od skupno 16 posebnih situacij v napadu izvedlo 62,5 % čelnih vnosov z 60 % izkoristkom ter 37,5 % bočnih vnosov z 2 krat boljšim izkoristkom kot pa moštvo Geoplin Slovana. Na podlagi primerjave podatkov je moč ugotoviti tudi to, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo 3 neuspešne čelne vnose z zaključkom in enega brez zaključka ter prav tako tudi en neuspešni bočni vnos z zaključkom in 5 brez zaključka. V primerjavi s pravkar analiziranim moštvom je moštvo Union Olimpije izvedlo en neuspešni čelni vnos z zaključkom manj oziroma en čelni vnos brez zaključka več ter prav tako tudi en neuspešni bočni vnos z zaključkom več in 4 slednje navedene vnose brez zaključka manj. Iz vsega navedenega sledi, da sta izmed vseh tipov napadov prav slednja največ pripomogla k zmagi moštva Union Olimpije.

5.2.2 Tipi napadov, njihovo število in uspešnost napada ter posebnih situacij v napadu na tekmi med Jančami in Krko

Tabela 10: Napadi ekipe Janč

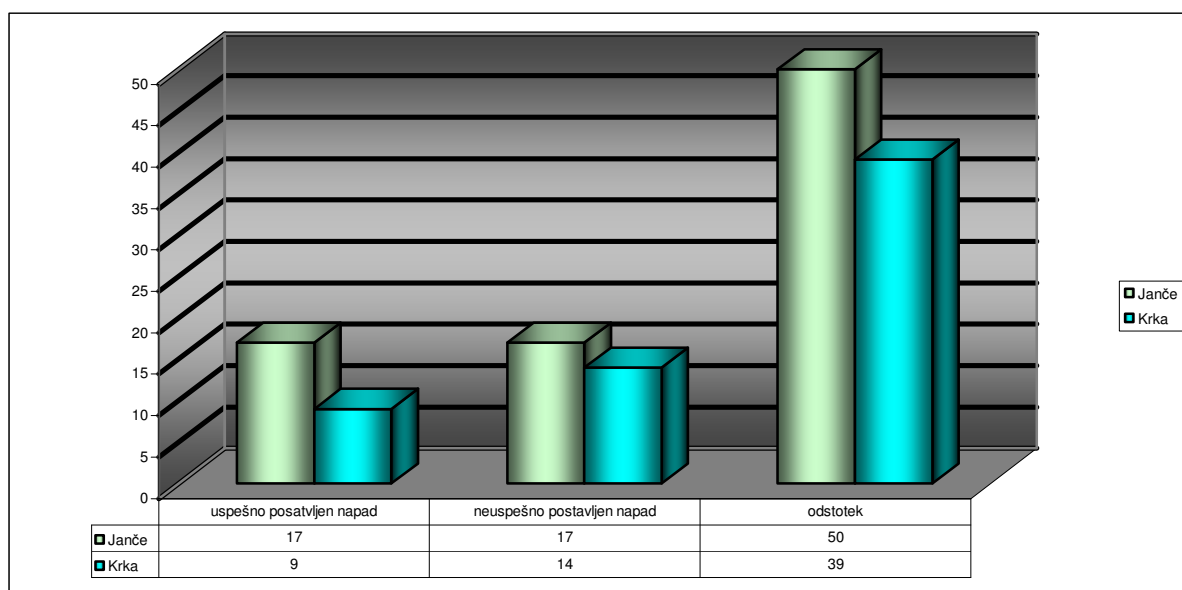
	postavljeni napad	prehodni napad		dodatni napad		posebne situacije		nedoločljivi napad	X napad
		protinapad	zgodnji napad	popravek napada	postavljeni dodatni napad	čelni vnos	bočni vnos		
uspešni	17	7	7	2	0	2	5	5	0
neuspešni	17	9	8	0	1	3	2	10	7
z zaključkom	13	6	3	0	1	3	2	2	0
brez zaključka	4	3	5	0	0	0	0	8	7
skupaj	34	16	15	2	1	5	7	15	7

Tabela 11: Napadi ekipe Krke

	postavljeni napad	prehodni napad		dodatni napad		posebne situacije		nedoločljivi napad	X napad
		protinapad	zgodnji napad	popravek napada	postavljeni dodatni napad	čelni vnos	bočni vnos		
uspešni	9	18	3	3	2	1	1	0	0
neuspešni	14	7	22	4	6	5	4	7	13
z zaključkom	11	7	18	4	4	5	4	0	0
brez zaključka	3	0	4	0	2	0	0	7	13
skupaj	23	25	25	7	8	6	5	7	13

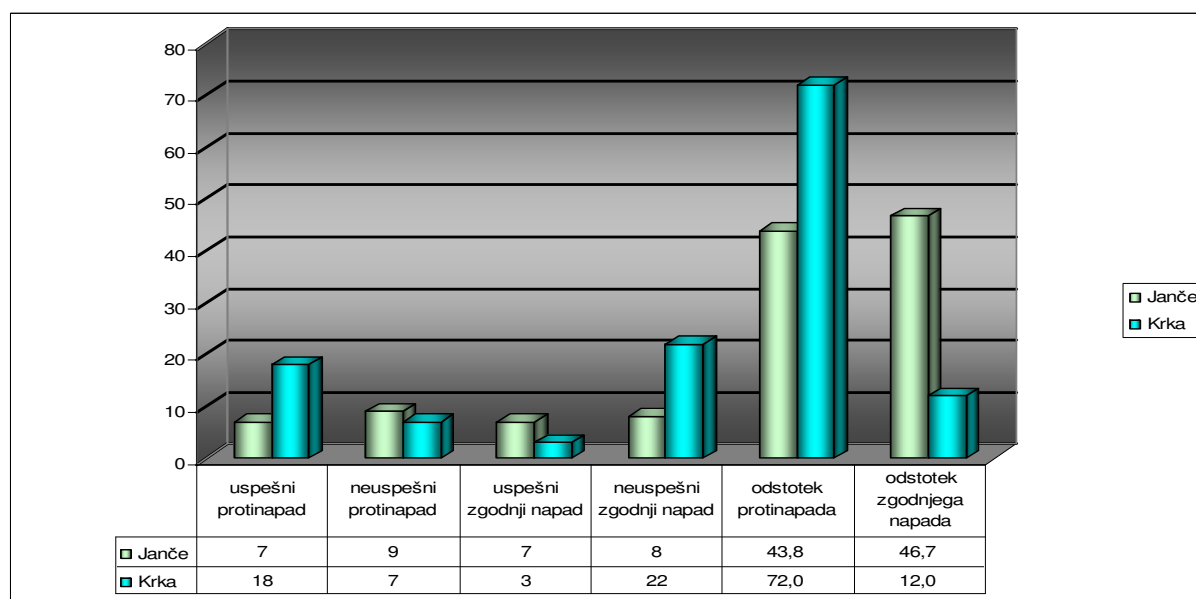
Iz tabele 10 in 11 izhaja, da je moštvo Janč izvedlo skupno 17 napadov manj, vendar z 41,8 % boljšim izkoristkom.

Podrobnejša analiza med posameznimi napadi glede na tip, število in uspešnost na tekmi med Jančami in Krko je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 11: Primerjava med uspešno in neuspešno postavljenimi napadi na tekmi med Jančami in Krko.

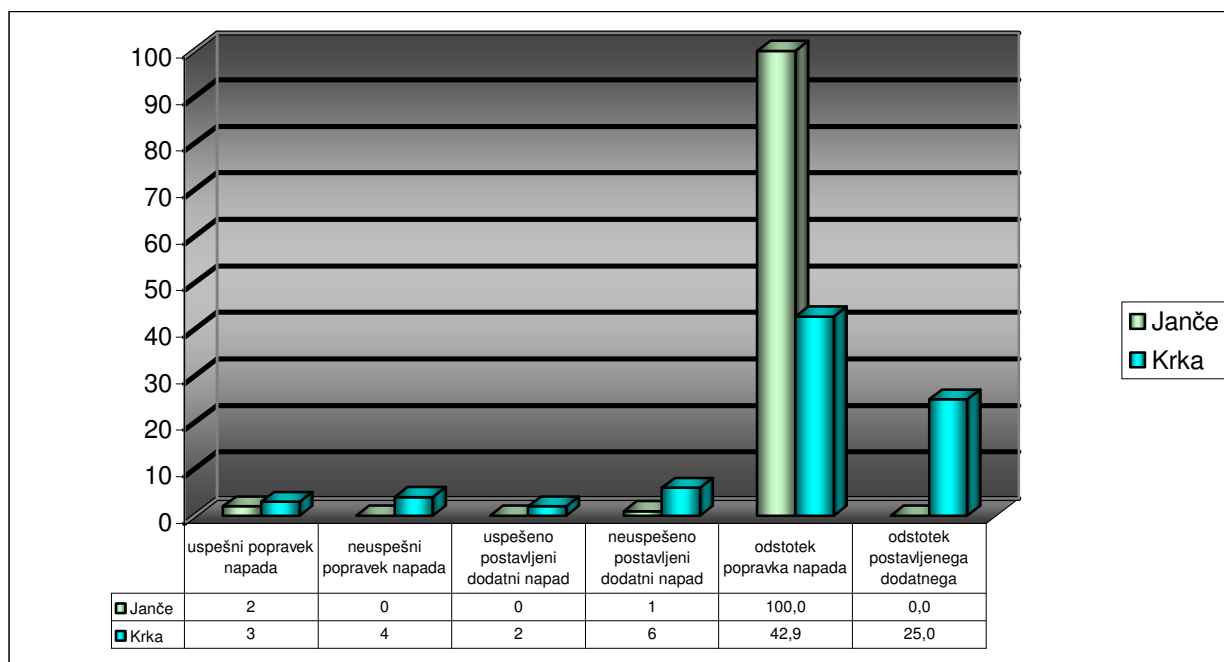
Iz analize podatkov grafikona 11, tabel 10 in 11 ugotovimo, da je moštvo Janč izvedlo 1,48 krat več postavljenih napadov od moštva Krke. Prvo navedeno moštvo je imelo od skupno 34 postavljenih napadov 50 % izkoristek, drugo pa od skupno 23 postavljenih napadov 39 % izkoristek. Analiza podatkov kaže na to, da je prvo navedeno moštvo izvedlo skupno 17 neuspešno postavljenih napadov, od tega 76,5 % z zaključkom in 23,5 % brez zaključka. Drugo navedeno moštvo pa je izvedlo 3 neuspešno postavljene napad manj, od tega 78,6 % z zaključkom in 21,4 % brez zaključka.

Grafikon 12: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi prehodnimi napadi na tekmi med Jančami in Krko.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Iz grafikona 12, tabel 10 in 11 je razvidno, da je moštvo Krke izvedlo 1,61 krat več prehodnih napadov od moštva Janč. Moštvo Janč je od skupno 31 prehodnih napadov izvedlo 51,6 % protinapadov z 43,8 % izkoristkom in 48,4 % zgodnjih napadov z 46,7 % izkoristkom. Moštvo Krke pa je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 50 prehodnih napadov izvedlo 50 % protinapadov z 28,2 % točk boljšim izkoristkom in prav toliko tudi zgodnjih napadov, vendar z 34,7 % točk slabšim izkoristkom. Pri tem je moč ugotoviti tudi to, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč izvedlo 1,7 krat več neuspešnih prehodnih napadov. Moštvo Janč je namreč od skupno 17 neuspešnih prehodnih napadov izvedlo 6 neuspešnih protinapadov z zaključkom in 3 neuspešne protinapade brez zaključka ter 3 neuspešne zgodnje napade z zaključkom in 5 neuspešnih zgodnjih napadov brez zaključka. Moštvo Krke pa je izvedlo en neuspešen protinapad z zaključkom več, 6 krat več neuspešnih zgodnjih napadov z zaključkom in en neuspešen zgodnji napad brez zaključka manj.

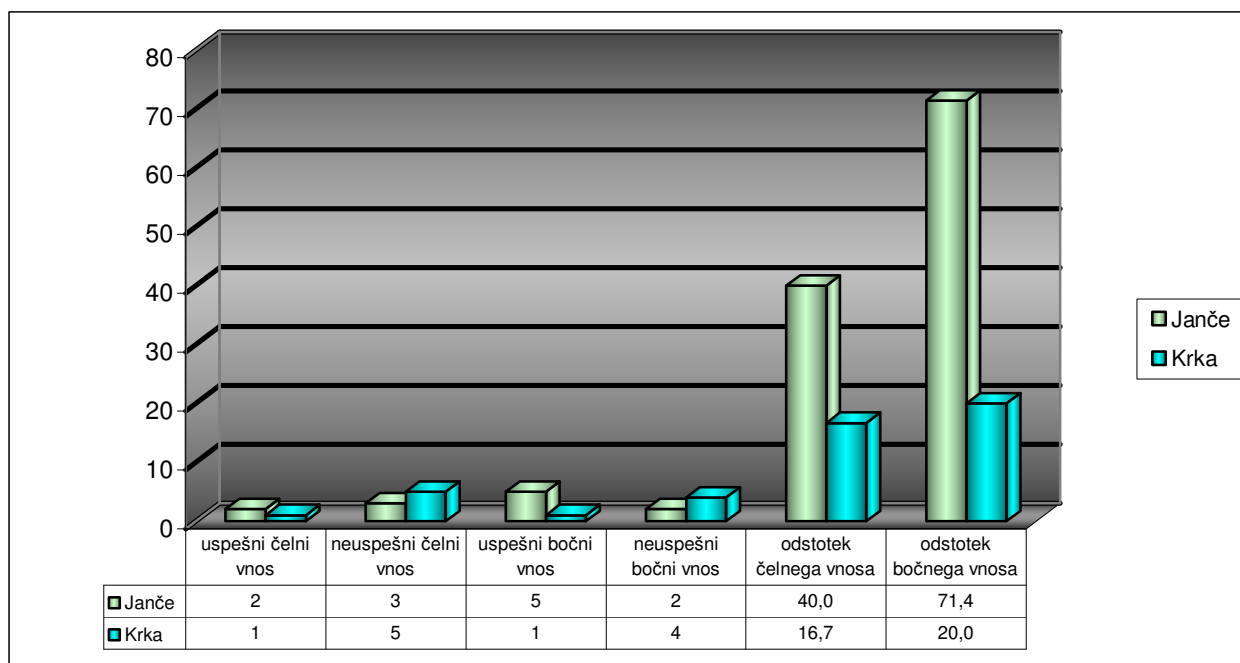

Grafikon 13: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi dodatnimi napadi na tekmah med Jančami in Krko.

Iz grafikona 13, tabel 10 in 11 je razvidno, da je moštvo Krke izvedlo 5 krat več dodatnih napadov od moštva Janč. Moštvo Janč je od skupno 3 dodatnih napadov izvedlo 66,7 % popravkov napada z 100 % izkoristkom ter 33,3 % postavljenih dodatnih napadov brez izkoristka. Moštvo Krke pa je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 15 dodatnih napadov izvedlo 46,7 % popravkov napada z 57,1 % točk slabšim izkoristkom in 53,3 % postavljenih dodatnih napadov z 25 % točk boljšim izkoristkom. Pri tem je moč ugotoviti tudi to, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč izvedlo 10 krat več neuspešnih dodatnih napadov. Moštvo Janč je

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

namreč od vseh dodatnih napadov izvedlo zgolj en neuspešen dodatno postavljeni napad z zaključkom, medtem ko je moštvo Krke izvedlo 4 neuspešne popravke napada z zaključkom in prav toliko tudi postavljenih dodatnih napadov z zaključkom ter 2 neuspešno postavljena dodatna napada brez zaključka.

Grafikon 14: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi posebnimi situacijami v napadu na tekmi med Jančami in Krko.

Iz analize podatkov iz grafikona 14, tabel 10 in 11 ugotovimo, da je moštvo Janč izvedlo zgolj eno posebno situacijo v napadu več. Moštvo Janč je od skupno 12 posebnih situacij v napadu izvedlo 41,7 % čelnih vnosov z 40 % izkoristkom ter 58,3 % bočnih vnosov z 71,4 % izkoristkom. Moštvo Krke pa je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 11 posebnih situacij v napadu izvedlo 54,5 % čelnih vnosov z 23,3 % točk slabšim izkoristkom in 45,5 % bočnih vnosov z 51,4 % točk prav tako slabšim izkoristkom. Iz primerjave podatkov izhaja tudi to, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč izvedlo skoraj 2 krat več neuspešnih posebnih situacij v napadu. Od vseh posebnih situacij v napadu je moštvo Janč izvedlo 3 neuspešne čelne vnose in 2 neuspešna bočna vnosa z zaključkom, medtem ko je moštvo Krke izvedlo po 2 neuspešna čelna in bočna vnosa z zaključkom več.

5.3 Tipi in vrste obramb, njihovo število in uspešnost obrambe

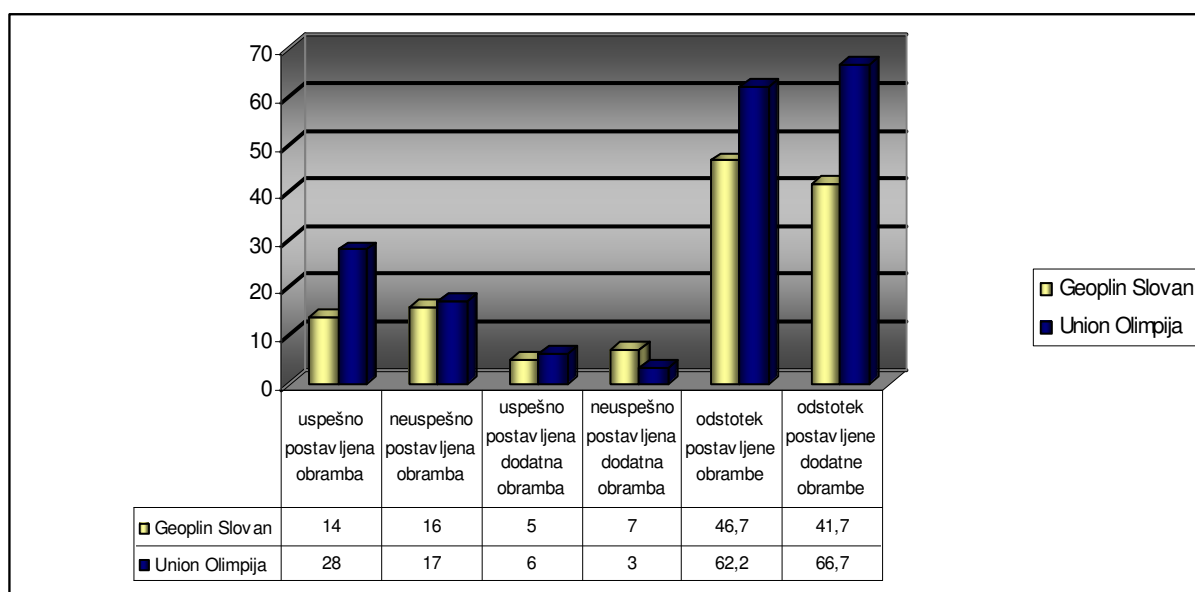
5.3.1 Tipi obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo

Tabela 12: Tipi obramb ekipe Geoplin Slovana in ekipe Union Olimpije

		Geoplin Slovan	Union Olimpija
postavljena obramba	uspešna	14	28
	neuspešna	16	17
dodatno postavljena obramba	uspešna	5	6
	neuspešna	7	3
skupaj postavljene obrambe		42	54
prehodna obramba	uspešna	8	0
	neuspešna	31	1
skupaj prehodne obrambe		39	1
obramba proti prehodnim napadom	uspešna	17	11
	neuspešna	18	16
dodatna obramba proti prehodnim napadom	uspešna	2	0
	neuspešna	2	3
skupaj obrambe proti prehodnim napadom		39	30
X obramba		12	12

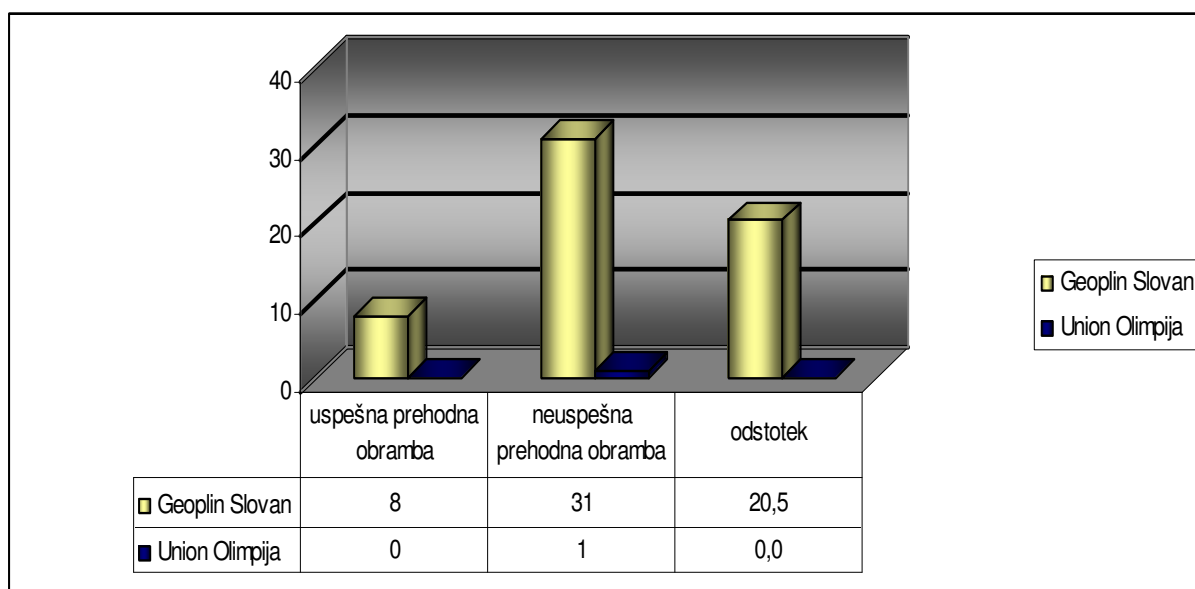
Iz tabele 12 izhaja, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo 35 obramb glede na tip več, vendar pa je moštvo Union Olimpije doseglo za 33,3 % boljši izkoristek. Velik delež gre pripisati predvsem zelo velikemu številu prehodnih obramb moštva Geoplin Slovana v primerjavi z nasprotnim moštvom.

Podrobnejša analiza med posameznimi obrambami glede na tip, število in uspešnost na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 15: Primerjava med uspešno in neuspešno postavljenimi in dodatno postavljenimi obrambami na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

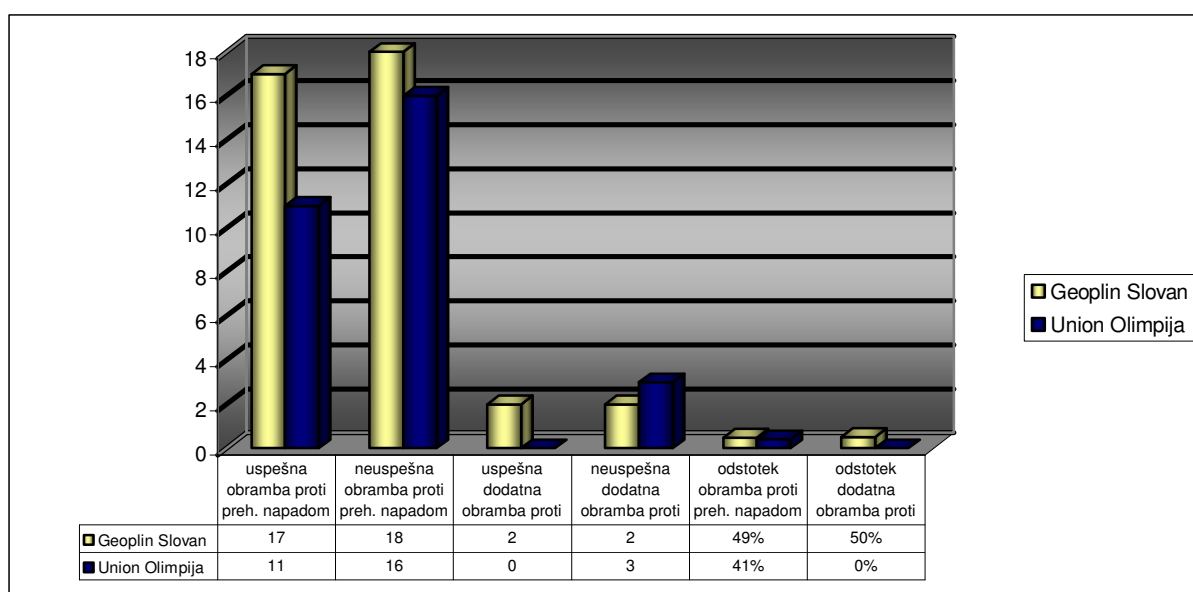
Z analizo podatkov iz grafikona 15 ugotovimo, da je moštvo Union Olimpije v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana izvedlo skupaj 12 postavljenih obramb in dodatno postavljenih obramb več. Moštvo Geoplin Slovana je od skupno 42 analiziranih obramb izvedlo 71,4 % postavljenih obramb z 46,7% izkoristkom ter 28,6 % dodatno postavljenih obramb z 41,7 % izkoristkom. Moštvo Union Olimpije pa je v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana od skupno 54 analiziranih obramb izvedlo 83,3 % postavljenih obramb z 15,5 % točk boljšim izkoristkom in 16,7 % dodatno postavljenih obramb z 25 % točk prav tako boljšim izkoristkom.

Grafikon 16: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi prehodnimi obrambami na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Iz grafikona 16 je razvidno, da so bili igralci Union Olimpije v primerjavi z igralci Geoplin Slovana popolnoma neuspešni pri izvajanju prehodnih obramb. Od skupno 79,5% neuspešnih prehodnih obramb je moštvo Geoplin Slovana le – te v 2 primerih zaključilo popolnoma neuspešno z veliko osebno napako. Preostale neuspešne prehodne obrambe pa je nadaljevalo z uspešno postavljeno obrambo v 13,8 % primerov, z neuspešno postavljeno obrambo v 27,6 % primerov, z uspešno obrambo proti prehodnim napadom v 20,7 % primerov in z neuspešno obrambo proti prehodnim napadom v 37,9 % primerov. Moštvo Union Olimpije je neuspešno prehodno obrambo nadaljevalo oziroma zaključilo z obrambo proti prehodnim napadom brez izkoristka.

Grafikon 17: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi obrambami proti prehodnim napadom med Geoplin Slovonom in Union Olimpijo.

Iz grafikona 17 je razvidno, da je moštvo Geoplin Slovana v primerjavi z moštvom Union Olimpije izvedlo za 30 % obramb proti prehodnim napadom več. Prvo navedeno moštvo je od skupno 39 analiziranih obramb izvedlo 89,7 % obramb proti prehodnim napadom z 49 % izkoristkom in 10,3 % dodatnih obramb proti prehodnim napadom z 50 % izkoristkom. Moštvo Union Olimpije pa je v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana izvedlo od skupno 30 analiziranih obramb 90 % obramb proti prehodnim napadom z 8 % točk slabšim izkoristkom in 10 % popolnoma neuspešnih dodatnih navedenih obramb.

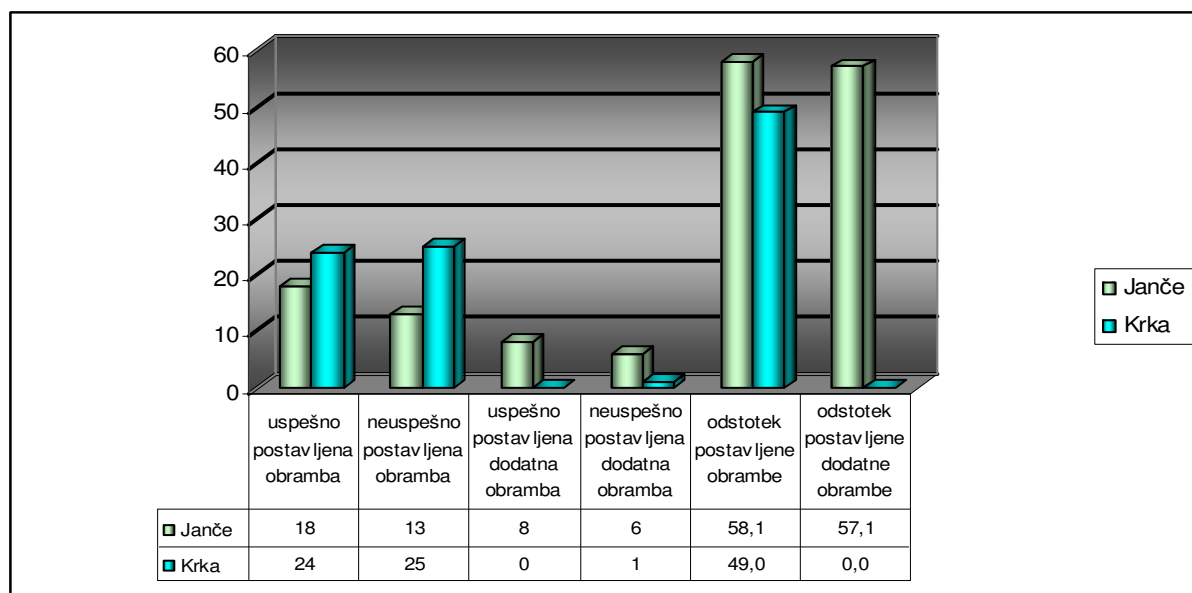
5.3.2 Tipi obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Jančami in Krko

Tabela 13: Tipi obramb ekipe Janč in ekipe Krke

		Janče	Krka
postavljena obramba	uspešna	18	24
	neuspešna	13	25
dodatno postavljena obramba	uspešna	8	0
	neuspešna	6	1
skupaj postavljene obrambe		45	50
prehodna obramba	uspešna	8	5
	neuspešna	30	49
skupaj prehodne obrambe		38	54
obramba proti prehodnim napadom	uspešna	17	19
	neuspešna	33	14
dodatna obramba proti prehodnim napadom	uspešna	0	0
	neuspešna	1	0
skupaj obrambe proti prehodnim napadom		51	33
X obramba		13	8

Iz tabele 13 izhajajo, da je moštvo Janč izvedlo 2 obrambi glede na tip več s skupno 4,8 % boljšim izkoristkom.

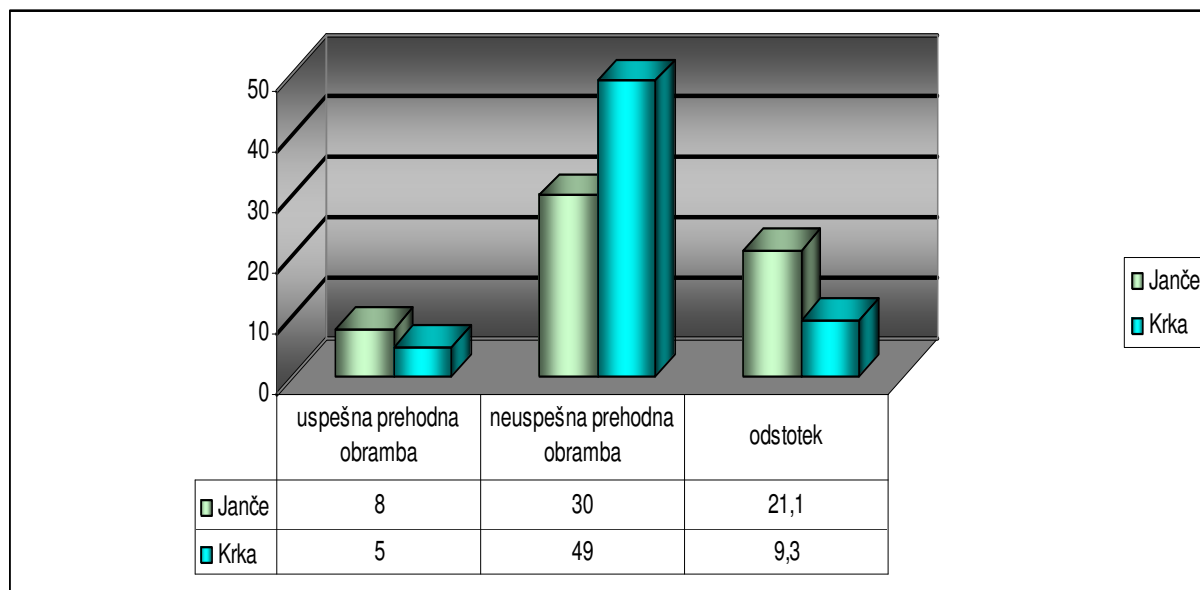
Podrobnejša analiza med posameznimi obrambami glede na tip, število in uspešnost na tekmi med Jančami in Krko je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 18: Primerjava med uspešno in neuspešno postavljenimi in dodatno postavljenimi obrambami na tekmi med Jančami in Krko.

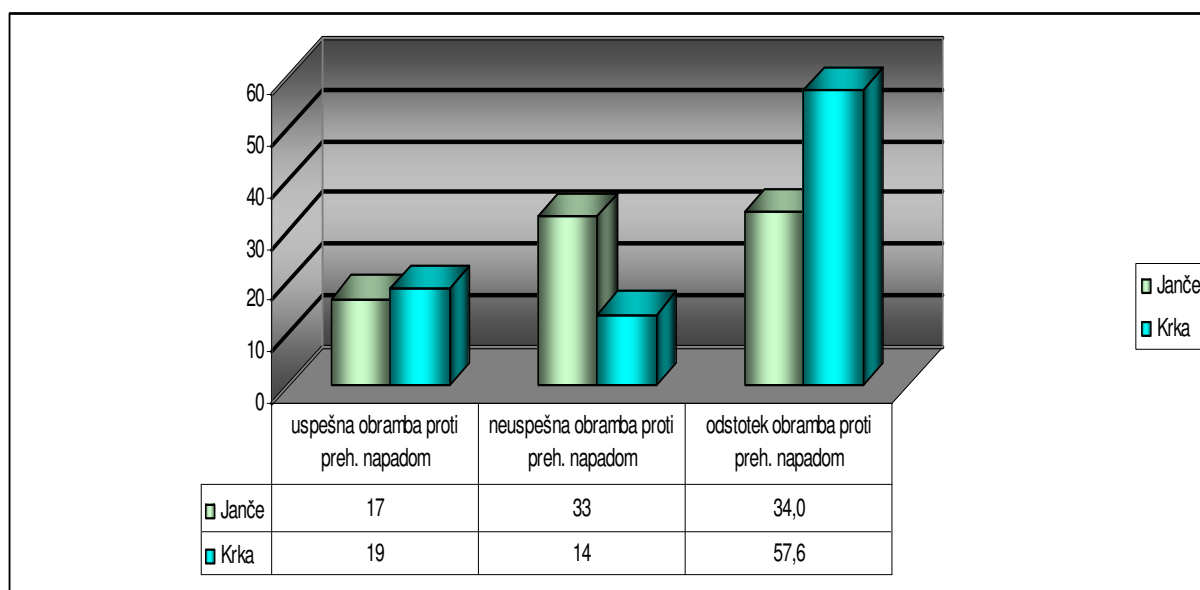
Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Z analizo podatkov iz grafikona 18 ugotovimo, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč izvedlo skupaj 5 postavljenih obramb in dodatno postavljenih obramb več. Moštvo Janč je od skupno 45 analiziranih obramb izvedlo 68,9 % postavljenih obramb z 58,1% izkoristkom ter 31,1 % dodatno postavljenih obramb z 57,1 % izkoristkom. Moštvo Krke pa je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 50 analiziranih obramb izvedlo 98 % postavljenih obramb z 9,1 % točk slabšim izkoristkom in 2 % popolnoma neuspešno dodatno postavljenih obramb.

Grafikon 19: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi prehodnimi obrambami na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 19 je razvidno, da so bili igralci Krke v primerjavi z igralci Janč za 11,8 % točk manj uspešni pri izvajanju prehodnih obramb. Od skupno 78,9 % neuspešnih prehodnih obramb je moštvo Janč le – te nadaljevalo oziroma zaključilo z uspešno postavljeno obrambo oziroma uspešno postavljeno obrambo proti prehodnim napadom v 26,7 % primerov, z neuspešno postavljeno obrambo v 13,3 % primerov in s prav tako neuspešno obrambo proti prehodnim napadom v preostalih 33,3 % primerov. Moštvo Krke pa je od skupno 49 neuspešnih prehodnih obramb le – te v 10 % primerov zaključilo popolnoma neuspešno z veliko osebno napako. Preostalih 90 % primerov pa je moštvo Krke v 29,5 % primerov nadaljevalo oziroma zaključilo z uspešno postavljeno obrambo, v 27,3 % primerov z neuspešno postavljeno obrambo, v 25 % primerov z uspešno obrambo proti prehodnim napadom in v 18,2 % primerov z neuspešno slednje navedeno obrambo.

Grafikon 20: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi obrambami proti prehodnim napadom na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 20 je razvidno, da je moštvo Janč v primerjavi z moštvom Krke izvedlo za 51,5 % obramb proti prehodnim napadom več. Prvo navedeno moštvo je analizirane obrambe izvedlo z 34 % izkoristkom, drugo navedeno moštvo pa z 23,6 % točk boljšim izkoristkom. Kot izhaja iz Tabele 13 je bila na obravnavani tekmi s strani moštva Janč izvedena zgolj ena dodatna obramba proti prehodnim napadom, pa še ta brez izkoristka.

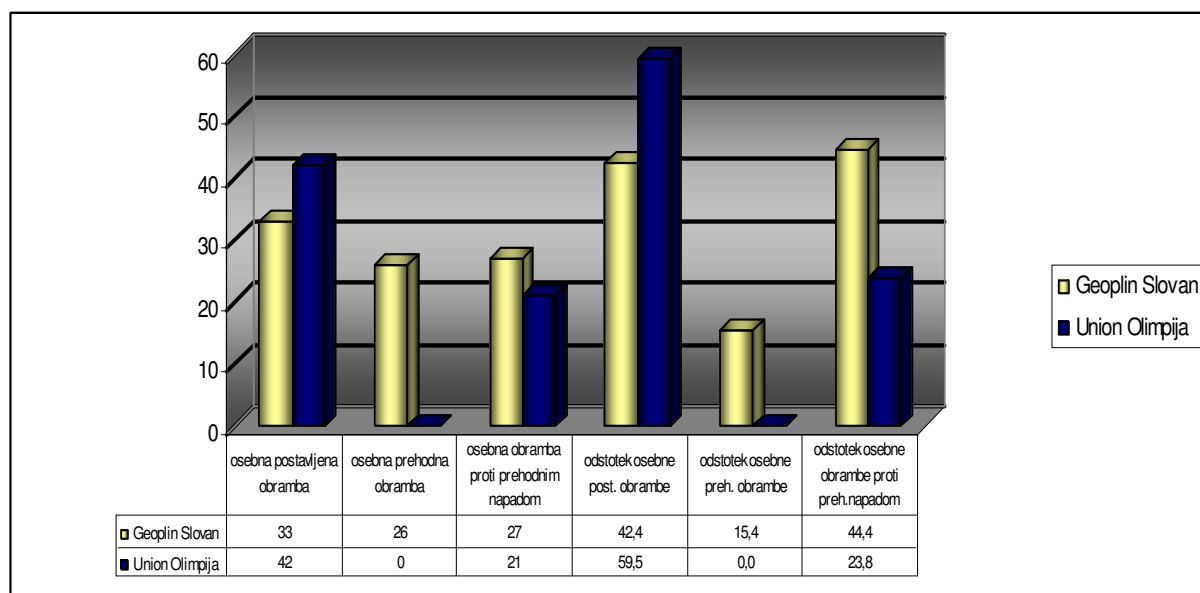
5.3.3 Vrste obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo

Tabela 14: Vrste obramb ekipe Geoplin Slovana in ekipe Union Olimpije

vrste obrambe	vrsta obrambe	uspešnost	Geoplin Slovan	Union Olimpija
osebna obramba	postavljena obramba	uspešna	14	25
		neuspešna	19	17
	prehodna obramba	uspešna	4	0
		neuspešna	22	0
	obramba proti prehodnim napadom	uspešna	12	5
		neuspešna	15	16
skupaj osebna obramba			86	63
sestavljena obramba	postavljena obramba	uspešna	5	9
		neuspešna	4	3
	prehodna obramba	uspešna	4	0
		neuspešna	10	0
	obramba proti prehodnim napadom	uspešna	7	2
		neuspešna	5	0
skupaj sestavljena obramba			35	14

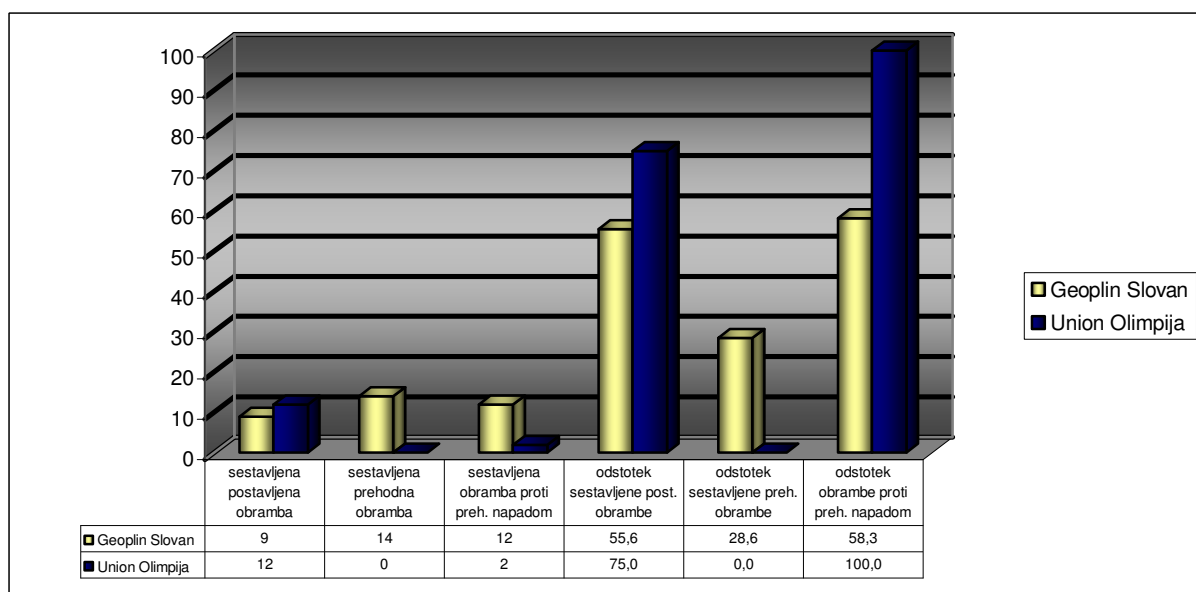
Iz tabele 14 izhaja, da je moštvo Geoplin Slovana izvedlo skupno 57,1 % osebnih in sestavljenih obramb več, vendar je moštvo Union Olimpije doseglo skupno za 40 % boljši izkoristek. Od tega je moštvo Geoplin Slovana izvedlo 36,5 % osebnih obramb več, vendar je moštvo Union Olimpije doseglo pri izvajanju navedenih obramb za 36,4 % boljši izkoristek. Za 72 % boljši izkoristek je slednje navedeno moštvo doseglo tudi pri izvajanju sestavljenih obramb, čeprav je moštvo Geoplin Slovana izvedlo 2,5 krat navedenih obramb več.

Podrobnejša analiza med posameznimi obrambami glede na vrsto, število in uspešnost na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 21: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi osebnimi obrambami na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Iz grafikona 21 je razvidno, da je moštvo Geoplin Slovana od moštva Union Olimpije izvedlo 23 osebnih obramb več. Prvo navedeno moštvo je od skupno 86 osebnih obramb izvedlo 38,4 % osebnih postavljenih obramb z 42,4 % izkoristkom, 30,2 % osebnih prehodnih obramb z 15,4 % izkoristkom in 31,4 % osebnih obramb proti prehodnim napadom z 44,4 % izkoristkom. Moštvo Union Olimpije je v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana od skupno 63 osebnih obramb izvedlo 9 osebnih postavljenih obramb več z 17,1 % točk boljšim izkoristkom in 6 osebnih obramb proti prehodnim napadom manj s skoraj 2 krat slabšim izkoristkom.

Grafikon 22: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi sestavljenimi obrambami na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

Iz grafikona 22 je razvidno, da je moštvo Geoplin Slovana od moštva Union Olimpije izvedlo 2,5 krat več sestavljenih obramb. Moštvo Geoplin Slovana je od skupno 35 sestavljenih obramb izvedlo 25,7 % sestavljenih postavljene obramb z 55,6 % izkoristkom, 40 % sestavljenih prehodnih obramb z 28,6 % izkoristkom in 34,3 % sestavljenih obramb proti prehodnim napadom z 58,3 % izkoristkom. Moštvo Union Olimpije je v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana od skupno 14 sestavljenih obramb izvedlo 3 sestavljene postavljene obrambe več z 19,5 % točk boljšim izkoristkom in 6 krat manj sestavljenih obramb proti prehodnim napadom z 41,7 % točk boljšim izkoristkom.

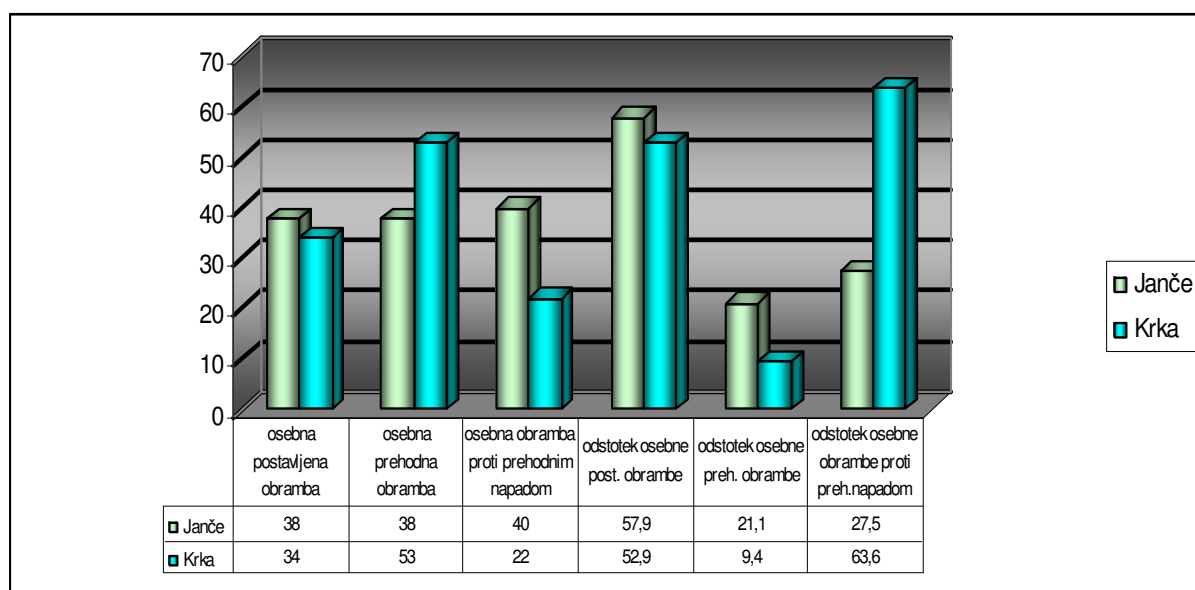
5.3.4 Vrste obramb, njihovo število in uspešnost obrambe na tekmi med Jančami in Krko

Tabela 15: Vrste obramb ekipe Janč in ekipe Krke

vrste obrambe	vrsta obrambe	uspešnost	Janče	Krka
osebna obramba	postavljena obramba	uspešna	22	18
		neuspešna	16	16
	prehodna obramba	uspešna	8	5
		neuspešna	30	48
	obramba proti prehodnim napadom	uspešna	11	14
		neuspešna	29	8
skupaj osebna obramba			116	109
sestavljena obramba	postavljena obramba	uspešna	5	6
		neuspešna	2	10
	prehodna obramba	uspešna	0	0
		neuspešna	0	1
	obramba proti prehodnim napadom	uspešna	6	3
		neuspešna	5	1
skupaj sestavljena obramba			18	21

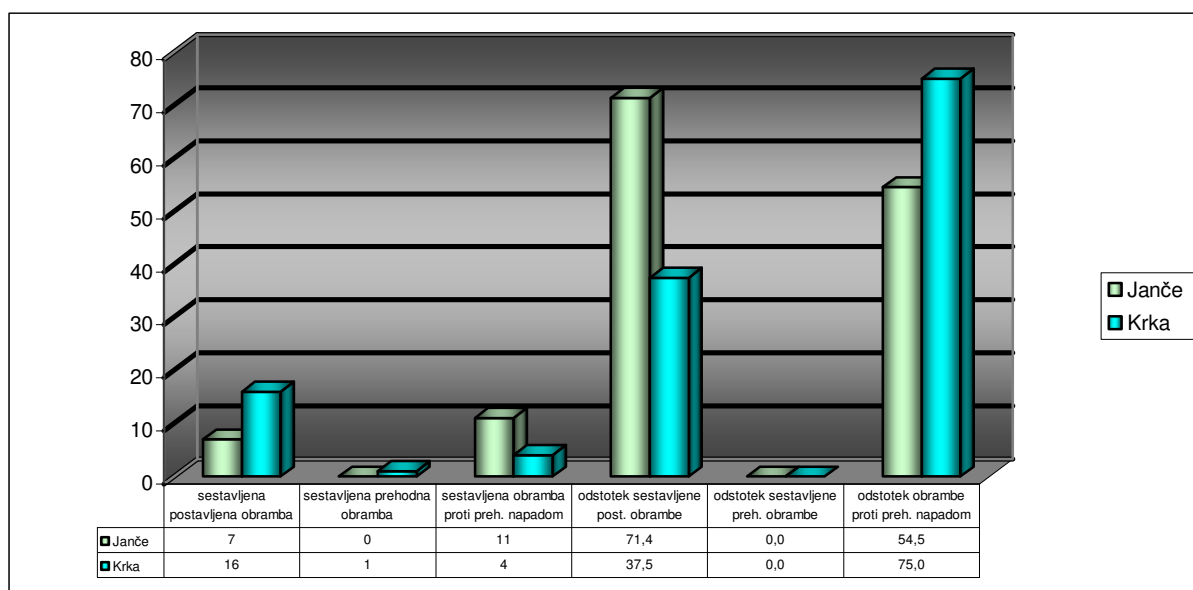
Iz tabele 15 izhaja, da je moštvo Janč izvedlo skupno 4 osebne in sestavljene obrambe več s skupno 9,6 % boljšim izkoristkom. Od tega je moštvo Janč izvedlo 6,4 % osebnih obramb več s 4,1 % boljšim izkoristkom. Za 42,4 % boljši izkoristek je moštvo Janč doseglo tudi pri izvajanju sestavljenih obramb, čeprav je v primerjavi z moštvom Krke izvedlo zgolj 3 navedene obrambe več.

Podrobnejša analiza med posameznimi obrambami glede na vrsto, število in uspešnost na tekmi med Jančami in Krko je prikazana v nadaljevanju.

Grafikon 23: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi osebnimi obrambami na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 23 je razvidno, da je moštvo Janč od moštva Krke izvedlo 7 osebnih obramb več. Prvo navedeno moštvo je od skupno 116 osebnih obramb izvedlo 32,8 % osebnih postavljenih obramb z 57,9 % izkoristkom, prav toliko osebnih prehodnih obramb vendar z 36,8 % točk slabšim izkoristkom in 34,4 % osebnih obramb proti prehodnim napadom z 27,5 % izkoristkom. Moštvo Krke pa je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 109 osebnih obramb izvedlo 4 osebne postavljene obrambe manj z 5 % točk slabšim izkoristkom, 15 osebnih prehodnih obramb več z 11,7 % točk prav tako slabšim izkoristkom in skoraj 2 krat manj osebnih obramb proti prehodnim napadom, vendar z 36,1 % točk boljšim izkoristkom.

Grafikon 24: Primerjava med uspešnimi in neuspešnimi sestavljenimi obrambami na tekmi med Jančami in Krko.

Iz grafikona 24 je razvidno, da je moštvo Krke od moštva Janč izvedlo 3 sestavljene obrambe več. Moštvo Janč je od skupno 18 sestavljenih obramb izvedlo 38,9 % sestavljenih postavljenih obramb z 71,4 % izkoristkom in 61,1 % sestavljenih obramb proti prehodnim napadom z 54,5 % izkoristkom. Moštvo Krke pa je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 21 sestavljenih obramb izvedlo 9 sestavljenih postavljenih obramb manj s skoraj 2 krat slabšim izkoristkom, 1 neuspešno sestavljeno prehodno obrambo in 7 sestavljenih obramb proti prehodnim napadom manj, vendar pa z 20,5 % točk boljšim izkoristkom.

5.3.5 Analiza dinamičnosti postavljenih napadov

Tabela 16: Analiza dinamičnosti postavljenih napadov na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo

	trajanje postavljenih napadov	število postavljenih napadov	dinamika postavljenih napadov		skupno število elementov	povprečno število izvedenih elementov
			dinamični napadi	statični napadi		
Geoplin Slovan	do 10 sekund	27	18	9	74	2,7
	10 do 15 sekund	14	10	4	50	3,6
	nad 15 sekund	5	3	2	30	6
	skupaj	46	31	15	154	
Union Olimpija	do 10 sekund	19	18	1	78	4,1
	10 do 15 sekund	9	8	1	48	5,3
	nad 15 sekund	5	4	1	26	5,2
	skupaj	33	30	3	152	

Na podlagi analize podatkov iz tabele 16 ugotovimo, da je moštvo Geoplin Slovana v primerjavi z moštvom Union Olimpije izvedlo 39,4 % postavljenih napadov več. Prvo navedeno moštvo je od skupno 46 postavljenih napadov izvedlo 58,7 % postavljenih napadov s trajanjem do 10 sekund, od katerih je bilo 66,7 % dinamičnih, 30,4 % postavljenih napadov s trajanjem med 10 in 15 sekund, od katerih je bilo 71,4 % dinamičnih in 10,9 % postavljenih napadov s trajanjem nad 15 sekund, od katerih je bilo 60 % dinamičnih. Moštvo Union Olimpije je v primerjavi z moštvom Geoplin Slovana od skupno 33 postavljenih napadov izvedlo 8 postavljenih napadov s trajanjem do 10 sekund manj z 42 % večjo dinamičnostjo, 5 postavljenih napadov s trajanjem med 10 in 15 sekund manj z 24,5 % večjo dinamičnostjo in enako število postavljenih napadov s trajanjem nad 15 sekund s prav tako 33,3 % večjo dinamičnostjo. Iz analiziranih podatkov izhaja, da je moštvo Geoplin Slovana v primerjavi z moštvom Union Olimpije izvedlo za 23,5 % točk statično postavljenih napadov več.

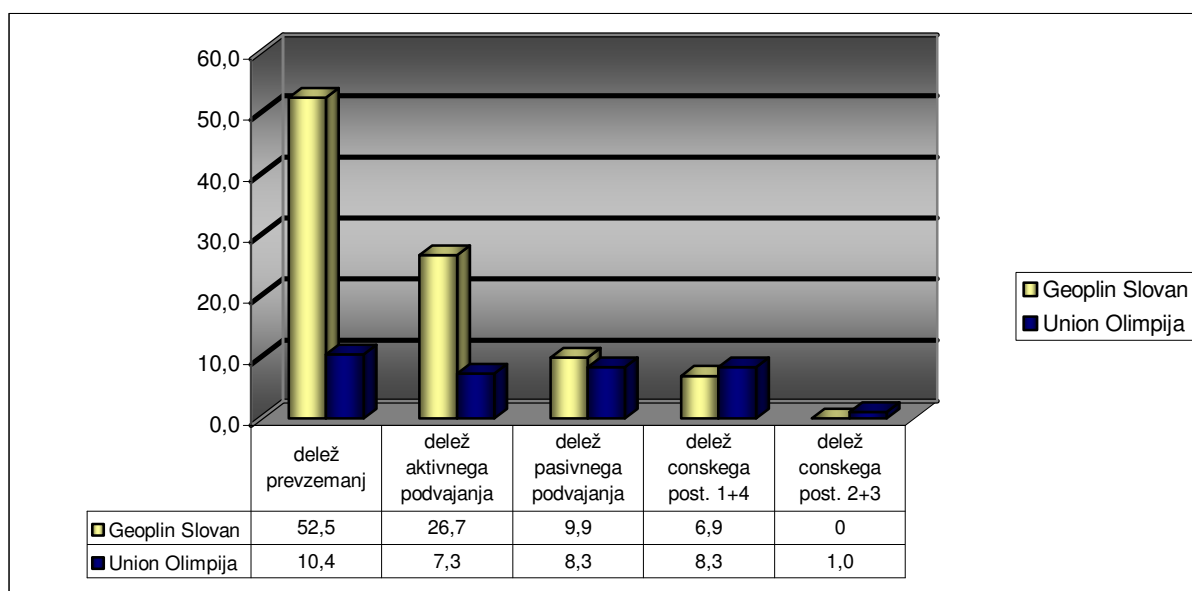
Tabela 17: Analiza dinamičnosti postavljenih napadov na tekmi med Jančami in Krko

	trajanje postavljenih napadov	število postavljenih napadov	dinamika postavljenih napadov		skupno število elementov	povprečno število izvedenih elementov
			dinamični napadi	statični napadi		
Janče	do 10 sekund	12	6	6	32	2,7
	10 do 15 sekund	18	4	14	57	3,2
	nad 15 sekund	15	8	7	68	4,5
	skupaj	45	18	27	157	
Krka	do 10 sekund	17	11	6	52	3,1
	10 do 15 sekund	12	5	7	40	3,3
	nad 15 sekund	11	4	7	41	3,7
	skupaj	40	20	20	133	

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

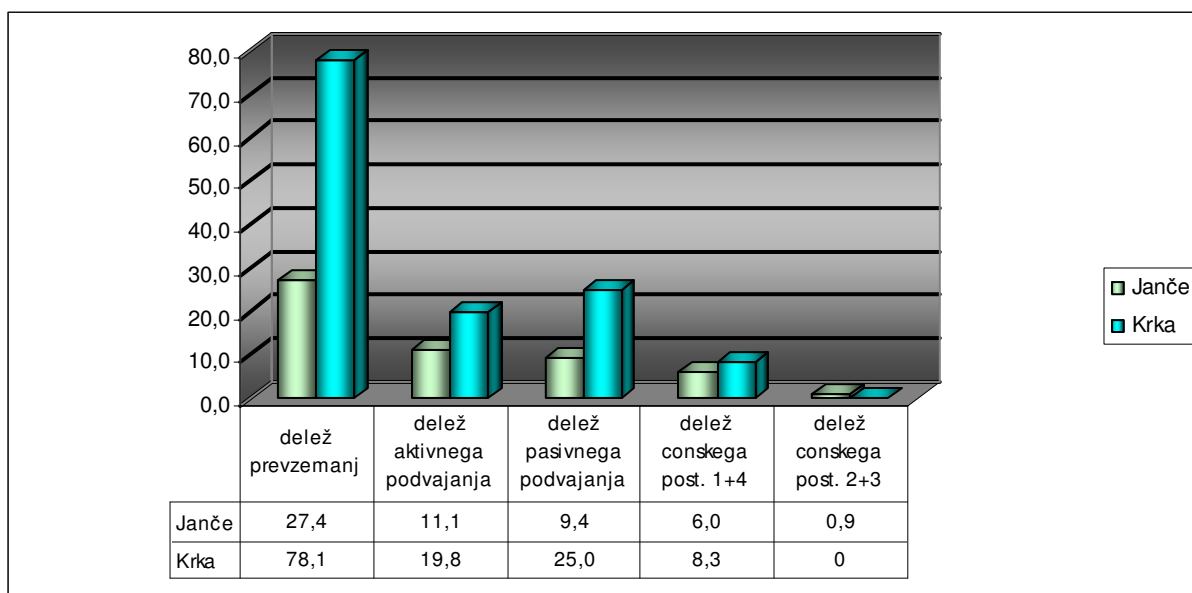
Na podlagi analize podatkov iz tabele 17 ugotovimo, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč izvedlo 12,5 % postavljenih napadov več. Moštvo Janč je od skupno 45 postavljenih napadov izvedlo 26,7 % postavljenih napadov s trajanjem do 10 sekund, od katerih je bilo 50 % dinamičnih, 40 % postavljenih napadov s trajanjem med 10 in 15 sekund, od katerih je bilo 22,2 % dinamičnih in 33,3 % postavljenih napadov s trajanjem nad 15 sekund, od katerih je bilo 53,3 % dinamičnih. Moštvo Krke je v primerjavi z moštvom Janč od skupno 40 postavljenih napadov izvedlo 5 postavljenih napadov s trajanjem do 10 sekund manj z 29,4 % večjo dinamičnostjo, 6 postavljenih napadov s trajanjem med 10 in 15 sekund manj s 87,4 % večjo dinamičnostjo in 4 postavljene napade s trajanjem nad 15 sekund manj s 16,9 % točk manjšo dinamičnostjo. Iz analiziranih podatkov izhaja, da je moštvo Janč v primerjavi z moštvom Krke izvedlo za 10 % točk statično postavljenih napadov več.

5.3.6 Analiza prevzemanj, podvajanj in conskega postavljanja v obrambi

Grafikon 25: Analiza prevzemanj, podvajanj in conskega postavljanja na tekmi med Geoplin Slovanom in Union Olimpijo.

Iz analize grafikona 25 izhaja, da je moštvo Geoplin Slovana v primerjavi z moštvom Union Olimpije izvedlo 5 krat več prevzemanj, skoraj 4 krat več aktivnih in 1,2 krat več pasivnih podvajanj. Nasprotno moštvo je od pravkar analiziranega moštva izvedlo za 20,3 % conskega postavljanja 1+4 več ter 1 consko postavljanje 2+3 več.

Grafikon 26: Analiza prevzemanj, podvajanj in conskega postavljanja na tekmi med Jančami in Krko.

Iz analize grafikona 26 izhaja, da je moštvo Krke v primerjavi z moštvom Janč izvedlo 3 krat več prevzemanj in 2,7 krat več pasivnih podvajanj, za 78,4 % aktivnih podvajanj in za 38,3 % conskega postavljanja 1+4 več ter 1 consko postavljanje 2+3 manj.

6.0 SKLEP

V diplomskem delu sem opravil podrobnejšo analizo, kako so igrale ekipe starejših dečkov v finalu državnega prvenstva za starejše dečke v sezoni 2008/2009 v napadu in obrambi in koliko je bilo kršitev določila v propozicijah tekmovanja, ki prepoveduje igranje conskih in sestavljenih obramb. Pokazalo se je, da skoraj vse ekipe v določeni meri kršijo propozicije, vendar obstajajo bistvene razlike med načini in nameni uporabe predvsem aktivnega podvajanja ter conske postavitve v obrambi.

Moštvo Union Olimpije je uporabljalo večinoma postavljeno osebno obrambo, ki so jo igrali zelo ozko in si pri tem večkrat pomagali s prevzemanji, predvsem pa s podvajanjem in consko postavitvijo enega ali dveh obrambnih igralcev z namenom preprečiti uspešno igro nasprotne ekipe na položaju spodnjega centra. Pri tej vrsti obrambe so bili precej uspešni, kar pa jim je omogočala tudi slaba napadalna dinamika nasprotne ekipe. Precej manj uspešni so bili pri obrambah proti prehodnim napadom ter pri prehodnih obrambah, slednjih skoraj niso uporabljali.

Moštvo Geoplin Slovana je nasprotno uporabljalo večinoma agresivno obrambo. Na začetku tekme so igrali večinoma prehodno osebno presing obrambo ter zahtevnejšo presing obrambo z agresivnim prevzemanjem (teci in skoči), ki se je večinoma nadaljevala v agresivno postavljeno osebno obrambo. Nato so ob zaostanku spremenili obrambo in vedno večkrat pri prehodnih obrambah uporabljali aktivna podvajanja pri vnosu ali ob prenosu žoge. Pri postavljeni obrambi pa so večkrat uporabili podvajanje po postavljanju blokade k igralcu z žogo v napadu. Uspešnejši od tekmeča so bili v prehodni obrambi ter obrambi proti prehodnim napadom, manj uspešni pa pri postavljeni obrambi.

Moštvo Janč je večinoma uporabljalo postavljeno osebno obrambo, občasno pa je kršilo propozicije s conskim postavljanjem v obrambi. Izvajali so tudi aktivno podvajanje vendar večinoma pri pomoči ob prodoru na robu trapeza. Uspešno so se branili predvsem s postavljeno obrambo, manj uspešno pa z obrambo proti prehodnim napadom.

Moštvo Krke je podobno kot moštvo Janč kršilo pravila s conskim postavljanjem v obrambi ter s precejšnjim številom aktivnih podvajanj, ki so jih največkrat uporabljali pri postavljeni obrambi na robu trapeza ob prodorih napadalcev. Poleg tega so jih uporabljali tudi pri prehodnih obrambah pri vnosu žoge v igrišče ter v kotu obrambne polovice in ob prenosu.

Zanimivo je, da sta obe poraženi moštvi večkrat kršili tekmovalne propozicije od nasprotnikov.

Na podlagi analize podatkov sem ugotovil naslednje:

- obe zmagovalni ekipi sta dosegli boljši izkoristek prostih metov,
- obe zmagovalni ekipi sta dosegli boljši izkoristek metov iz igre,
- število izgubljenih žog in podaj (asistenc) ni bistveno vplivalo na končni rezultat tekem,
- temeljne spremenljivke v obrambi kot celota niso vplivale na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih postavljenih napadov ni vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih prehodnih napadov ni vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih dodatnih napadov ni vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih posebnih situacij v napadu je pomembno vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedene postavljene obrambe je vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih prehodnih obramb ni vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih obramb proti prehodnim napadom ni vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih osebnih obramb je vplival na končni rezultat tekem,
- odstotek uspešno izvedenih sestavljenih obramb je vplival na končni rezultat tekem,
- dinamičnost postavljenih napadov ni vplivala na končni rezultat tekem,
- izvedba večjega števila prevzemanj, pasivnih in aktivnih podvajanj ter conskih postavitev v obrambi je negativno vplivala na končni izid tekem.

Analiza načina igranja starejših dečkov v napadu in obrambi bo imela pomembno praktično in teoretično vrednost. Le – ta namreč prikazuje kakšno taktiko v napadu in obrambi izbirajo trenerji najboljših ekip starejših dečkov ter kako in kolikokrat kršijo igralne propozicije v členu, ki govori o prepovedi igranja conskih in sestavljenih obramb. Izsledki bodo pomagali članom komisije za pritožbe pri oblikovanju strokovnih izhodišč, ki so povezana z zgoraj omenjeno problematiko.

Jurjavčič, M. (2009). Analiza kršitev propozicij tekmovanja na košarkarskih tekmah najboljših ekip starejših dečkov. Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.

7.0 LITERATURA

Dežman, B. (2000). *Košarka za mlade igralce in igralke*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Dežman, B. (2005). *Osnove teorije treniranja v izbranih moštvenih športnih igrah*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Dežman, B. in Erčulj, F. (2000). *Kondicijska priprava v košarki*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Erčulj, F. (1999). *Conske in kombinirane obrambe in napadi proti njim*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Filipovski, S. (2001). Proučevanje nasprotnih moštev in priprava na njih. *Trener*, 1/2001, 14-22.

<http://www.kzs-zveza.si/kzs/index.php?x=2&novica=2261>. Pridobljeno 20.05.2009.

Kočar, B. (2008). *Analiza taktike igre v napadu prvih štirih ženskih reprezentanc na svetovnem prvenstvu v Braziliji leta 2006*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Mahorič, T. (2001). *Tranzicijski napad*. *Trener*, 1/2001, 38-44.

Pavlovič, M. (2000). *Mejniki slovenske košarke*. Ljubljana: Pisanica, založba in knjigarna d.o.o. in Bonus Pavlovič k.d.

Perica, A. (2003). *Ravnotežje in sinergija v napadu*. *Trener*, 5/2003, 5-17.